

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 1

26 Mayıs 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

BAŞKAN VEKİLİ: Fatma BENLİ (İstanbul)

SÖZCÜ: Erkan KANDEMİR (İstanbul)

KÂTİP: Jülide SARİEROĞLU (Ankara)

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyelerimiz, kıymetli uzmanlarımız; toplantımızı açıyoruz.

Hepiniz hoş geldiniz.

Başta Cinsel İstismar Olmak Üzere Çocuklara Yönelik Her Türlü İstismar Olaylarının Araştırılması ve Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonumuz yaklaşık kırk gündür çalışmalarını sürdürüyor.

Öncelikle, ilk toplantılarımızda konunun teorik boyutuna değindik. Bu sorunun tüm boyutlarıyla ortaya konulması anlamında başta adli tıpçılarımız, psikolojik danışmanlarımız, hukukçularımız, çocuk ve ergen ruh sağlığı uzmanlarımız ve çok sayıda akademisyenimizi çeşitli üniversitelerden Komisyonumuza davet ederek dinledik. Konunun tüm boyutlarını hemen hemen ortaya koyduk. Tabii, bundan sonraki aşamada da bu konuda faaliyet gösteren önemli kuruluşlar var, sivil toplum kuruluşları, bunları Komisyonumuza davet etmeye başladık, dünden itibaren de onların dinlenmesine geçtik. Aynı zamanda kamu kurum ve kuruluşları, çocukla alakalı, çocuk haklarıyla ilgili, çocuk hukukuyla ilgili, çocuk istismarı alanıyla ilişkili olan kurum ve kuruluşların temsilcilerini de Komisyonumuza davet etmeye başladık. Dün itibarıyla Aile Bakanlığı temsilcilerini, Çocuk Hizmetleri Daire Başkanlığı yetkililerini dinledik. Bugün de Ankara'da faaliyet gösteren çocuk izlem merkezindeyiz, yerinde inceleme için buradayız. Bundan sonraki çalışmalarımızda da yine farklı yerlerdeki çocuk izlem merkezlerini üyelerimiz görmek istiyor, çalışmalarını, buradaki usulün nasıl yürüdüğünü görmek istiyor. Diğer taraftan, daha ziyaret edeceğimiz, yerinde ziyaret yapacağımız birçok yer var. Çocuk cezaevleri var, çocuklarla ilgili, çocukların kaldığı, barındığı yerler var; Aile Bakanlığına bağlı çocuk bakımevleri, çocuk evleri var, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yurtlar var. Tüm buralarda biz Komisyon olarak incelemelerimizi gerçekleştireceğiz ve detaylı bir araştırma yapmak istiyoruz. Gerçekten çocuklarımız çok önemli, onlar bizim geleceğimiz. Onları geleceğe en güzel şekilde hazırlamak hepimizin görevi. Dolayısıyla, onların mağdur olmamaları, onların bu tür istismar olaylarına karşı korunması öncelikle önemli. Bu olaylar gerçekleştiikten sonra da yine çocukların mağdur olmaması anlamında da alınacak tedbirler önemli. Bu açıdan, çocuk izlem merkezleri ülkemizde, özellikle son yıllarda faaliyete geçen ve çocuk mağdurların, istismara uğramış mağdur çocukların ifadelerinin karakollarda alınması yerine bu şekilde sosyal hizmet uzmanları, psikologlar eşliğinde, adli görüşmediler eşliğinde, bir adliye ortamında değil, çocuğun daha rahat hareket edebileceği ve onun mağdur olmasını önleyecek bir sistemi bugün burada incelemiş oluyoruz, inceliyoruz. Tabii, bunun, sistemin nasıl yürüdüğü konusunda bugün Komisyon üyelerimizin uzmanlarımıza soruları olacak ve onlar da aydınlatacak Komisyon üyelerini.

Bugünkü programımızda hem Ankara çocuk izlem merkezinin çalışma usulünü zaten yerinde inceleyerek görmüştük, diğer taraftan da Sağlık Bakanlığımızın yetkililerini şimdi dinleyeceğiz. Kamu Hastaneleri Kurumu Müşterek Sağlık Hizmetleri Daire Başkanı Emre Yatman sunum yapacak. Ankara Adliyesi Ayrımcılık ve Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar Bürosunda görevli Cumhuriyet Savcısı Atilla Ceylan sunum yapacak. Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çocuk ve Ergen Sağlığı Daire Başkanlığından Doktor Olcay Peri sunumlarını yapacak. Sunumları yaptıktan sonra da siz değerli üyelerimizin katkılarını alacağız, sorular varsa soruları alacağız.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere, Kamu Hastaneleri Kurumu Müşterek Sağlık Hizmetleri Daire Başkanı Emre Yatman'ı mikrofona davet ediyorum.

Buyurun Sayın Yatman.

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; hepinize saygılarımı arz ediyorum, hepiniz hoş geldiniz.

Şimdi, az önce çocuk izlem merkezimizi ziyaret ettiniz. Doktor Çilem Hanım size oranın işleyişiyle ilgili bilgiler verdi. Bunu pekiştirmek için, çocuk izlem merkezinin açıldığı ilk yıllarda tanıtım amaçlı hazırlanan videoyu size arz etmek istiyorum.

(Sunumla ilgili video izletildi)

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Kurumumuz, hizmet sunumu kuruluşunda görevlidir. Bu kapsamda, insan kaynakları, özellikle bu hizmeti sunacak insan kaynakları ve hastaneler kurumumuzda olduğu için hizmetin yürütülmesi tarafımızdan yapılmakta ama Sağlık Bakanlığımız, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü mevzuat çalışmalarını yürütmekte, Halk Sağlığı Kurumumuz da koruyucu çalışmalarını yürütmek noktasında bu programları hem başlatıp hem takibini yürüten kurumumuz olarak görev yapmaktadır.

Hem sunumumuzda hem de aşağıdaki ziyarette çocuk izlem merkeziyle ilgili bilgiler verildi, ben işleyişle ilgili bazı kısımları vurgulayarak hızlı geçeceğim. Mevzuattaki süreçten, eğitimlerden ve merkezlerin açılmasından size arz edeceğim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 2

Burada çocuk izlem merkezlerinin önemli bir fonksiyonu ikincil örselenmenin önüne geçilmesi. Yani, doğrudan bu işlemin oluşmasını önlemek değil ama yani çocuk bir kere örselenmiş, tekrar tekrar emniyette, adliyede, sağlık kurumlarında ya da diğer şeylerde gezerek tekrar tekrar örselenmesini önlemeye yönelik bir ikincil koruyucu hizmet veriyoruz.

İlk olarak 1 Ekim 2010 yılında Ankara'da çocuk izlem merkezimiz açıldı. Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Millî Eğitim Bakanlığı, Adli Tıp Kurumu Başkanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığının da paydaş olduğu bir çalışmayla Sağlık Bakanlığının koordinatörlüğünde ilk buradaki merkezimiz pilot olarak çalışmalarına başladı.

Evet, az önce de arz ettiğim gibi, tek merkezli bütün adli, sosyal ve tıbbi işlemlerin yürütülmesine imkân sağlayacak merkezler. Burada -az önceki slaytta- bu merkezin dışarıdan tanınmaması önemli. Yani, biz bu noktada çocuk izlem merkezlerini açmakla beraber yani bu hastanede herhangi tabelalandırma yapmıyoruz veya mesela "Şu hastanemizde çocuk izlem merkezi var." diye de bir tanıtım çalışması yürütmüyoruz, ta ki oraya gelen çocuklarımız damgalanmadan korunsunlar diye.

Az önce Çilem Hanım size arz etti, şüpheli çocuk, öğretmen, sağlık personeli, Aile ve Sosyal Politikalar personeli, kurum personeli, muhtar, kolluk birimleri, meslek örgütleri, vatandaş, aile ve çocuk tarafından makul bir şüphe varsa jandarma veya çocuk polisine iletiliyor, sivil ekip ve sivil araçla, olay hakkında herhangi bir görüşme yapmadan çocuk izlem merkezine getiriliyor. Böyle bir haberi alan kolluk kuvvetleri ilgili cumhuriyet savcısını bilgilendirerek savcının talimatları doğrultusunda ÇİM'e haber veriyor. Kolluk kuvvetlerinin sivil personeli çocuğu sivil bir araçla tekrar çocuk izlem merkezine getiriyor. Bu arada çocuk için barodan bir avukat çocuk izlem merkezinde görevlendiriliyor. Çocuk izlem merkezi içerisinde, tabii, bizim dairemizin içinde müşterek birçok sağlık hizmetinin böyle yürütülmesi gerekiyor. Burada en farklı ve bir arada yürütülen bir örneğini görüyoruz.

Bir çocuk izlem merkezinde Sağlık Bakanlığı personeli yer almakta, cumhuriyet savcılığımız yer almakta, baro temsilcisi yer almakta. Yalnız kolluk ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı temsilcisinin merkezimizde sürekli bulunması gerekmekte. Bunu bazı yerlerde şu anda sağlamakta sıkıntı çekiyoruz. Kısmi zamanlı geliyor ama inşallah bu, mevzuatımız sonrasında daha oturacaktır. Ayrıca, gene en fazla öğretmenler aracılığıyla Millî Eğitim Bakanlığı da işin içerisinde ikincil derecede yer almakta.

Burada işleyişten bahsediyor, ben izninizle bunu geçiyorum, az önce arz edildi.

ÇİM'imiz yirmi dört saat hizmet veriyor. Personel tamamlanıncaya kadar bazı yerlerde icap üzere hareket ediyor. İcap olunca, vaka çıktığında tüm personel toplanıyor, gece değerlendirilmesi gereken bir vaka olduğunda. Ayrıca, çocuğun muayenesi için çocuk izlem merkezlerimizde sorumlu hekimlerimiz var. Sorumlu hekimlerimiz tercihen çocuk psikiyatristi veya çocuk hekiminden oluşmakta ama bu konuda herhangi bir kaygımız yok, herhangi bir hekimimiz de bu alanda görev alabilmekte. Bu alanda çalışacak hekim açısından hem diğer personel açısından gönüllülük önemli bir husus. Gönüllü olmayan kimseyi belli bir süre bu alanda çalıştırmak zor oluyor çünkü tekrar tekrar istismar hikayeleri yani tekrar o ifadeleri almak o kişiler için yıkım hâline gelebiliyor, o yüzden gönüllü personelimiz yürütüyor. Ankara'da çocuk psikiyatristimiz işte altı ayı geçen bir süredir görev yapmakta. Daha önce İzmir'de de bir çocuk psikiyatristimiz vardı, çocuk hekimimiz; kendileri de şu anda burada, Özlem Hanım. Çocuk psikiyatristi sayımız da -yeni gelişen bir branş olduğu için- sınırlı sayıda ama bu merkezimizde, özellikle eğitim merkezi olarak çocuk psikiyatristimiz bulunmakta. Ayrıca, diğer konsültasyon içindeki çocuğun ihtiyacına göre hangi branş gerekiyorsa o hastaneye getiriliyor. Eğer o hastanede yoksa başka bir yerden araçla o hekim bulunduğu hastaneye getiriliyor.

Çocukların adli görüşme ve muayene sürecinde kısa süreli koruma ve tedavi tetkikleri gerekirse bu merkezde yürütülüyor. Bunun için, konaklama amacıyla bir çocuk ve bir refakatçinin kalabileceği şekilde iki yataklı, duşlu odalarımız mevcut. Çocuğun kurum bakımı alması gerekirse yine bu merkezde işlemleri tamamlanarak kuruma yerleştirilmesi sağlanıyor, psikiyatrik muayene ve takibi de planlanıyor.

Yapılan adli görüşme, aile görüşmesi, adli muayene, psikiyatrik değerlendirme, mağdur ifade tutanağı, varsa sosyal inceleme, varsa diğer muayene raporları en kısa süre içerisinde cumhuriyet savcılığına UYAP sistemi üzerinden gönderiliyor. Bazı merkezlerimizde UYAP'la bağlantıda gecikme yaşanabiliyor. Sağlık Bakanlığı olarak projenin koordinasyonunu, merkezlerin açılmasını ve buralarda çalışacak personelin istihdamı ve eğitimini, tedavi ayağının oluşturulması, izleme ve değerlendirme çalışmalarını yürütüyoruz.

Cinsel istismara uğrayan çocukların etkin korunmasıyla ilgili yapılan çalışmalarımızdaki mevzuat çalışmalarıyla başlayacağım, gerçi sayın savcım bahsedecektir.

2011 yılında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, Sağlık Bakanlığına bağlı hastaneler, kurumlar bünyesinde kurulan çocuk izlem merkezlerinde tek seferde olmak üzere çocuk soruşturma işlemlerinin yapılmasının sağlanmasıyla ilgili genelge yayınlanmış. Daha sonra, 2012 yılında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Genel Kurul kararı var, bu karar da üniversite ile Sağlık Bakanlığı iş birliği yaptığı takdirde orada da bu ifadelerin alınacağıyla ilgili. Başbakanlık genelgemiz var, o da 2012 yılında yayımlanmış. Bu genelgemizde özellikle bu ilgili Bakanlık ve kurumlar arası koordinasyonu sağlamaya yönelik bir koordinasyon kurulması tanımlanmış. Bu koordinasyon kurulu ÇİM'lerin çalışma ve yaygınlaşma sürecinin sağlıklı ve amacına uygun şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla Bakanlık Müsteşarı veya görevlendireceği Müsteşar yardımcısı başkanlığında toplanmakta. 2012 yılında yaptığı toplantıyla çocuk izlem merkezlerinin çalışma, usul ve esasları, kuruluş ve personel, haber alma ve ulaşım ve uygulama konuları tanımlanmış. Bu, hem Başbakanlık genelgesi ve bu kurul kararlarıyla şu anda çocuk izlem merkezlerinin işleyiş gerçekleştirilmekte. Kurul üyeleri, Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 3

Başkanlığı, Adli Tıp Kurumu Başkanlığı, Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı, ayrıca Yargıtay Başkanlığı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve cumhuriyet başsavcılığından temsilciler de davet edilip görüşleri alınabilmektedir.

Bu arada, yönetmelik taslağımız hazırlandı. Kurumlara görüşleri gönderildi, ilgili Daire Başkanımız Melek Oktar da aramızda. Bir tek Adli Tıp Kurumunun şu anda görüşü beklenmekte, onun haricinde, gelen görüşlerde kurumlar bazı değişiklik önerileri sunmakla beraber yönetmeliğin geneli hakkında olumlu görüş bildirmişlerdir. Bu tarz görüşler fazla olduğu için, Adli Tıp Kurumunun görüşü de geldikten sonra son olarak değerlendirilip sonuçlandırılacaktır.

Yeni yönetmelik taslağından birkaç örnek koymuştuk. Burada, adli görüşmeciden özellikle bahsedeyim yani hâlihazırda da. Adli görüşmeciler, adli görüşmeci sertifika eğitimi almış psikolog, çocuk gelişimcisi, sosyal çalışmacı, çocuk gelişimi, psikoloji, psikolojik danışmanlık ve rehberlik, sosyal hizmet ve çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği ve ruh sağlığı psikiyatri hemşireliği, adli hemşirelik gibi alanlarda... Yani bu son hâlini almış değil ama hâlihazırda adli görüşmeciler hemşirelerden, çocuk gelişimcilerinden, psikolog ve sosyal çalışmacılardan oluşmakta. Ve adli görüşmelerde görüntülü ve sesli kayıt yapılması. Burada Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı temsilcisinin merkezde görev yapmasını tanımlamakla ilgili husus... Bu husus, yönetmelik çıktıktan sonra inşallah o temsilcilerin kurumumuzda, çocuk izlem merkezinde görevlendirilmeleri daha kolaylık kazanacaktır.

Eğitilerden bahsedecek olursak, Halk Sağlığı Kurumumuzca yürütülen, yine çocuk izlem merkezimizin destek verdiği saha eğitimleri var. Bu, çocukla karşılaşan ve karşılaşma ihtimali olan kurum temsilcilerine Bakanlığımız tarafından iki aşamalı eğitici eğitimi yapılmış. Bunlar toplam 500 kişi civarında. Bu eğitici eğitimi alan kişiler de sağlık personeli, sınıf öğretmeni, rehber öğretmen, çocuk polisi, karakol polisi, jandarma ve çocuk barosu çalışanları, sosyal hizmet uzmanı, Kur'an kursu öğreticisi gibi. Bunlar da, eğitici eğitimi alanlar da kendi kurumlarına bu alanda yani özellikle çocuk izlem merkezleri çalışmaları yani oradan böyle şüphelendikleri vakaları yönlendirmeleri noktasında 170 bin kişiye eğitim vermişler. Tabii, eğitimde en önemli kısım adli görüşmeci eğitimi yani bu hizmetin sürdürülebilmesi için bu eğitimin alınması gerekiyor. 2011 yılından beri 13 kez teorik eğitim uygulanmış. Teorik eğitim, sınıf içi uygulama ve saha uygulaması olarak 3 ayrı kısımdan oluşmakta. Teorik eğitime katılan personel Ankara ve diğer çocuk izlem merkezlerinde -bu özellikle son zamanlarda İzmir'de bu noktada ağırlık kazandı- bu eğitimleri almakta. Adli görüşmenin teorik bölümü çocuğun gelişimi, cinsel istismar tanımı, adli aile görüşme teknikleri ve ilgili mevzuatlardan oluşmakta. Eğitimin toplam süresi teorikte beş gün, uygulamalı eğitim ve değerlendirme kısmı yirmi yedi gün sürmekte. Ayrıca, yeni bir çocuk izlem merkezimiz açıldığında da daha önceden eğitim almış bir arkadaşımızı o yeni eğitimli arkadaşlarımızın yanına süpervizör olarak belli bir süre görevlendiriyoruz. Bu kapsamda, toplamda yani geçen yıl 76 kişi eğitim almış, bu sene ilk dönemde 30 kişi eğitim aldı. Toplamda 283 kişi bu sertifikalı eğitimi almışlar. Bunların şu anda aktif olarak 132'si göreve devam etmekte. Bunun nedeni de -başta arz ettiğim gibi- bu personelin gönüllülük esasıyla çalışması gerekiyor. Belli bir süreç içerisinde bu çalışmayı bırakanlar olabilmekte. Şu anda adli görüşmeci olarak 45 psikoloğumuz var, 40 sosyal çalışmacı, 17 çocuk gelişim uzmanı, 30 da hemşiremiz mevcuttur.

ÇİM'lerin yaygınlaştırılmasını son olarak arz edeceğim.

İlk olarak yani hizmet pilot olarak başladığında önce Ankara ve sonrasında da Sağlık Bakanlığının sağlık hizmet bölgelerinde birer tane olmak üzere planlanmış. Şu anda 24 ilde 27 tane çocuk izlem merkezimiz var. Bu sayının 35'e çıkarılmasını şu anda hedefliyoruz. Bunlar mevcut çocuk izlem merkezlerimiz. Trabzon'da yer alan çocuk izlem merkezimiz Sağlık Bakanlığı iş birliğiyle üniversite bünyesinde açılmıştır, o da yeni açılan merkezlerimizden. Ankara'da şehir hastanesi açılınca ikinci olarak hizmete girmesi planlanan bir çocuk izlem merkezi var. Mevcut çocuk izlem merkezinin daha önce yeterli olması nedeniyle şu aşamada planlaması şehir hastanesi dönemine bırakılmıştı. Bu illerde de ilk aşamada, özellikle Zonguldak, Aydın, Afyon, Şanlıurfa ve Mardin'de kendi talepleriyle çocuk izlem merkezleri planlandı. Tabii, sadece kendi talepleri değil, orada hem ihtiyacın olması hem bu şekilde bir eğitimli personel olması gerekiyor. Yani, az önce arz ettim, bir otuz iki günlük eğitim süreci var yani bu hızla yetişmiyor. Hazır gönüllü personel olup onları eğitime alarak böyle bir hizmet açabiliyor. Burada yine yönetmelik taslağında tabii il emniyet müdürlüğünün verilerinden de istifade ediyoruz, açılış bölümünde.

Çocuk izlem merkezlerinin kuruluş maliyetleri tefrişat olarak 50 bin-100 bin TL arasında yer almakta. Tadilat olarak da -genelde bir yeri tadilat yaparak bu hizmete açıyoruz- 300 bin ile 937 bin TL arasında yer almakta. Tabii, burada yeni bina yapılacak olursa onun maliyeti yer almamakta. Bir de ayrıca Finansal Analiz Daire Başkanlığımızca -Selim Bener Bey de burada- çocuk izlem merkezlerine yönelik işletme maliyet analizleri yapılmıştır. Merkezin bir yıllık toplam gideri genel bütçeden 458 bin 826 lira 47 kuruş, döner sermaye bütçesinden 528 bin 579 lira 98 kuruş ve toplamda 987 bin 406 lira 45 kuruştur. Vaka başı gider ise -bu da hem genel bütçe hem döner sermaye bütçesinden- toplamda 843 lira. Tabii, hastanın başka bir tedavi ihtiyacı olursa hastane içerisinde, diğer yaptığımız, diğer birimlerin yürüttüğü tedavi masrafları buna dâhil değil.

Tabii, bu, personelin çalışması noktasında hani gönüllülüğün olması lazım ama bunu biraz da yani ek ödeme yönünden teşvik amacıyla tabip dışı personel için özellik arz eden birimler arasında sayılmış çocuk izlem merkezi. Böylece katsayıları yüzde 20 daha fazla ek ödeme için hesaplanıyor. Tabip sınıfı için de hastane ortalaması üzerinden hesaplanmakta.

Bunlar da vaka sayılarımız. Yani toplamda 20 bin civarında bir vakayla adli görüşme yapılmış.

BAŞKAN – Şu ana kadar?

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Evet açıldığından bu yana.

BAŞKAN – Altı yılda 20 bin.

Hangi kararla sonuçlandı? Burada belli değil.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 4

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Pardon, Denizli kaç yılında açıldı?
KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – 2015'te açıldı.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi sorulara geçelim.

Sorusu olanlardan, şöyle buradan başlayalım.

Deniz Hanım, buyurun.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Öncelikle teşekkür ediyorum.

Benim sormak istediğim bir iki soru var.

Gönüllülük esasıyla çalışmaktan bahsettiniz. Anladığım kadarıyla, burada görevli olan personel arkadaşlarımız farklı kurumlarda çalışıyorlar ve gönüllülük esasına göre çalışmak istedikleri için bir vaka geldiğinde kuruma geliyorlar, doğru mudur?

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Hayır efendim. Bu, başta orada çalışmak üzere seçilirken, kendi kurum içerisindeki mevcut psikolog, sosyal çalışmacı, hemşire ve çocuk gelişimcisi arasında mevcuttur içerisinde yani gönüllü olanlar öncelikle tercih ediliyor.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Peki bu arkadaşlar sürekli kurumda mıdır, yoksa sadece vaka geldiğinden mi geliyorlar?

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Sürekli kurumdalar efendim, sürekli bu kurumun personeli olarak çalışıyorlar.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Anladığım kadarıyla Denizli'de böyle değil. Denizli'de vaka geldiğinde geliniyor diye biliyorum.

Bir de Denizli ve Aydın'ı aynı bölgeye almışsınız. Bu arada ben de Aydın Vekiliyim, kendimi de tanıtayım. Aslında kendimizi en başta tanıtsaydık iyiydi belki. Ben Deniz Depboylu, Milliyetçi Hareket Partisi Aydın Milletvekiliyim.

Aydın'da açılacak diye planlamanız var mı? Gerçi şu anda yeni olmuş Denizli'deki açılalı. Aydın-Denizli arası iki saat. Bırakın Aydın'dan gitmeyi, Nazilli ile Denizli arası bir saat. Ben Nazilli'de bazı vakalarda gözlemci olarak mahkemelerde buldum, gönderilmiyor yani Denizli'den ya bilgileri yok ya da böyle bir yönlendirme yok. Çocuklar ifadeleri çok uygunsuz şekilde, defalarca uygunsuz yerlerde alınıp sanıkla yüz yüze getirilerek mahkemeye çıkartılıyorlar. Yani Aydın'da durum bundan ibaret.

Yine Denizli'de de şöyle bir sorun olduğunu duydum: Çocukların muayenesi hastane içerisindeki doktorlara, hekimlere götürülerek yapılıyor diye duydum. Bunu siz ne kadar doğrulayacaksınız bilmiyorum. Tabii ki burada Denizli, Aydın çok da büyük yerler değildir. Polis eşliğinde çocuğun hastane ortamına sokulması bir tanıdıklıkla da karşılaşma ihtimalini artıracığı için, çocuğun iyice rencide olması defalarca travma yaşaması demek. Bu konudaki bilgileri sizden almak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Soruları alalım mı hepsini, daha sonra toplu mu cevaplayalım? Not alabilirsiniz...

İsrafil Bey, buyurun.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Emre Bey, yönetmelik hazırlığından, kurumların görüşlerinin alınmasından bahsettiniz. ÇİM'le ilgili yönetmelik mi bu?

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Evet efendim.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Yani 2010'da başladı, açıldı, 2016'dayız, daha yönetmelik çıkmadı.

KAMU SAĞLIK TESİSLERİ RUHSATLANDIRMA DAİRE BAŞKANI MELEK OKTAR – Efendim, ben soruyu cevaplandırıyım mı?

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Yani çok merak konusu, altı yıldır faaliyette olan...

BAŞKAN – Buyurun.

KAMU SAĞLIK TESİSLERİ RUHSATLANDIRMA DAİRE BAŞKANI MELEK OKTAR – 2012 yılında Başbakanlık genelgesi yayımlanınca biz bir mevzuat çalışması hazırlığı içerisinde girdik. Öncelikle “Bunu yönerge olarak yayımlayalım.” diye düşünmüştük ancak daha sonra, bu merkezlerin işleyişinde birden fazla kurumun personelinin görevlendirilmesi ve o personeller tarafında burada yürütülen işler olması nedeniyle yönetmelik olarak yayımlanmasının daha uygun olacağına karar verildi. Yönetmeliğe dönüştürdük. Görüşlerini aldık ilgili kurumların. Gelen görüşleri değerlendirdik ancak üzerinde ufak tefek değişiklikler olduğu için, taslağın hazırlanmasının üzerinden zaman geçtiği için, mevzuat değişiklikleri olabilir, aksayan yönler olabilir diye tekrar görüşe gönderdik. Şu anda görüşlerin hemen hemen tamamı geldi, bir tek kurumun görüşü bekleniyor.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Süratle bitirilmeli yani.

BAŞKAN – Kanuni dayanakla ilgili bir eksiklik var mı?

KAMU SAĞLIK TESİSLERİ RUHSATLANDIRMA DAİRE BAŞKANI MELEK OKTAR – Kanunda bir değişiklik yapılacağını söylemişlerdi bize. Biz aslında onu bekledik. Biraz da onu bekledik o nedenle de biraz uzamış süreç.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Sayın Başkanım, izin verirsiniz tam burada araya girmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 5

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Tabii, bir hukukçu kimliğimizle –tabii, resmî kurum olarak görüş serdetme durumunda değilim ama öncelikle yasa anlamında bir düzenlemenin yapıldıktan sonra yönetmeliğin mevzuat açısından daha uygun olduğunu düşününlerden biriyim.

BAŞKAN – Ceza Muhakemesi Kanunu'nda düzenlemesi yapılması lazım.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Kesinlikle. Yani, ek bir maddeyle, farklı bakanlıklar tarafından müştereken düzenlenecek bir yönetmelikle düzenlenir şeklindeki bir kanuni dayanağın ileride bir problem çıkarmayan ve uygulamaya güzel bir süreç sağlayan bir imkân olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Yani bu acil işlerimizden bir tanesi o zaman, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda ÇİM'lerin yasal dayanağının yer alması.

Evet, İsrail Bey...

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Şimdi, 24 ilde 27 adet açılmış. 81 ille ilgili bir planlama var mı? Bence sunumda, başta, 2013 yılında 23 tane yapıldığı gibi bir şey, böyle bir tarihsel yanlışlık var. Aslında bugün 2016 olarak... O düzeltilmeli. Şu anda zaten 2016'dayız. 2016'da veya 2020'de 81 il mi olacak diye aslında o planlamanız başta yer alması lazım.

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Efendim yönetmelik taslağında bu şekilde. Şu anda ekranda var.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Yani şu anda 81 ille ilgili bir planlamanızı öğrenmek istiyorum.

Bir de ÇİM'de yani nihayetinde hastanede doktor var, her ilde avukat var, hâkim, savcı var ama burada özellikli personel, burada görev alan özellikli personel, ister çocuk psikiyatristi, şu bu, birkaç personel yani bunları tedarik etmeyle ilgili herhâlde bir sıkıntı var ki açılmıyor, yoksa mekânsal bir sıkıntının olduğunu... Çok büyük mekânlar değil. Bunlar her ilde en azından birer tane olmalı. Yani ona göre bir planlama yapıp... O konuda bir çalışma var mı? Ve her ilin planlaması ne zaman tanımlanacak, onu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Filiz Hanım, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben de aslında o sorudan devamla... “987 bin lira toplam bir yıllık gider.” dediniz değil mi?

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – İşletme gideri.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Kişi başı da 843 lira dediniz. Yani, aslında çok büyük rakamlar değil gerçekten. O yüzden, hakikaten, beyefendinin söylediği gibi, çoğalmasa mümkün.

BAŞKAN – Tüm illerde yaygınlaştırılmalı.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yani, bunun için yeterli bütçe mi yok, hani talep ettiğiniz hâlde bu olmuyor mu?

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Evet efendim, muhtemelen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Türkiye'de aslında yeterince nitelikli personel var, eğer hani herkes kendi meşrebine göre tercih etmezse. Yani, hakikaten bir şey hani kurumsallaşır. Hani, “Bu insan bu işi iyi yapıyor, ehil.” dendiğinde şu parti veya bu parti bakmadan yapılsa o zaman yeterince personel var Türkiye'de yani milyonlarca insanınız.

BAŞKAN – Sınavla alıyor zaten, KPSS'yle.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – İşte ama yani hakikaten ben personel eksikliğinin olduğunu da tahmin etmiyorum. Bir onu sormak istedim yani buradaki esas gerekçe nedir? Sadece personel dediniz, bilmiyorum o da bana çok şey gelmedi, hayatın olağan akışına uygun.

Psikiyatrist neden sınırlı sayıda, orada da mı bütçe az ya da talebe rağmen verilmiyor mu; psikiyatristten bahsettiniz sunumunuzda çünkü. Buraya direkt başvuru yapılmasının sağlanması için herhangi bir çalışmanız var mı -yani bunu genel olarak soruyorum aslında sadece size değil- yani karakol ve savcılık aşamasından geçmeden? Çünkü anladığım kadarıyla metninizde sanki, geçilmeden de buraya gelinir ve sonra savcı buraya gelir gibi şeyler var ama esas olarak işleyişin pek öyle olduğunu zannetmiyorum. Asıl olarak, çocukların ve ailelerin buraya hemen ulaşabileceğini yani bu merkezlerin biraz öyle planlandığını düşünüyorum. Her şey burada yapılsın, ifade burada alınsın, tekrarlanmasın hiçbir şey ve “ikinci kez örselenmeyi engellemek” dediniz ya amaç esas olarak, bununla ilgili bir çalışma var mı yani ilk olarak buraya gelinmesi? Bununla ilgili, işte mesaj sistemi, telefon sistemi... Tabii, bunun için sayının da biraz fazla olması lazım. Yani, bugün arkadaşımız “Bir günde 12 başvuru aldık.” dedi. Bu, fabrikasyon usulüne dönerse o zaman zaten bizim adliyelere döner yani oradaki gibi olur. Öyle bir yer değil burası, olmaması da gerekir. Yani, esas olarak, çocuğun adliyelerden önce buraya gelmesi lazım herhâlde.

Olay hakkında görüşme yapılıyor mu yapılmıyor mu, bunu tam olarak anlayamadım ben. Yani, buraya gelmeden savcılıkta ya da karakolda görüşme yapılıyor mu yapılmıyor mu çocukla? Bunu özellikle yapılmaması yönünde aslında talimatlandırmanız ve bunu iletmeniz... Yani, merkeze gelsin ve ancak orada çocukla görüşme yapılacak. Yani, çocuğun söyleyebileceği tek şey belki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 6

"Korkuyorum." olabilir o an. Hani, hiçbir şey anlatılmadan aslında buraya getirilmesi ve burada uzmanlarla görüşmenin sağlanması lazım ama sanıyorum sistem tam olarak böyle değil.

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Onu da arz ettim efendim, herhangi bir görüşme yapılmadan getiriliyor.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ama öyle anlatılmıyor, sunumda yalnız öyle söylenmedi yani.

BAŞKAN – Şöyle söylendi orada: "Kolluğa intikal eden vaka kolluk tarafından sivil araçla izlem merkezine getirilir."

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır, hiç öyle değil. "Küçük bir ifade alınır." dendi.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKIYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Eğer dokunma varsa...

BAŞKAN – Şimdi, sizin kastettiğiniz yani kollukla muhatap olmadan direkt burası aranmaz mı?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet. Hayır, hayır, sadece onu da demiyorum, kollukla muhatap olabilir çünkü herkesin karakola gitme alışkanlığı da var yani o yüzden ilk anda...

KAMU SAĞLIK TESİSLERİ RUHSATLANDIRMA DAİRE BAŞKANI MELEK OKTAR – Güvenlik açısından da hani o olay olduğu zaman kolluk kuvvetine bildirimde bulunulması kolluk kuvvetinin de görevleri arasında yer aldığı için bu işlem... Hem usulünü de mevzuata göre nasıl yapılacağını bildikleri için çocuğun da mağdur olmadan, zaman kaybı olmadan merkeze ulaştırılması söz konusu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır, öyle bir şey yok. Şimdi, normalde hiçbir çocuk kalkıp da karakolla, polisle falan muhatap olmak istemez. Normalde, karşısında sevgi gösteren, kendisine ilk şefkati verecek insanla görüşmek ister; şiddete uğrayan bir kadın için de böyledir bu, çocuk için de böyledir. Yani, o yüzden ilk etapta yapması gereken şey aslında buraya başvurmaları. Gerekirse -gerekirse değil, zaten gerekecektir- savcının, avukatın buraya gelmesi yani sistem aslında bunu hedeflemiş ama şu anda tam böyle olmuyor. Bunun için gereken talimatların verilmesi, en azından hiçbir ifade alınmadan buraya getirilmesinin sağlanması konusunda ben özellikle bir çalışma yaparsanız iyi olur diye ifade etmek istedim.

Evet, bir şey daha vardı. Burada çalışacak personeli nasıl denetliyorsunuz işe alırken? Yani, bu sadece şey değil, "Gönüllü" dediniz, tamam, gönüllülük esas, "Gönüllü insanlar geliyor, sonra da otuz iki günlük bir eğitimden geçiyor." dediniz, bu da tamam ama biz taciz vakalarının birçok yerde yardımcı personellerden geldiğini de biliyoruz. Yani, bu durumda mesela yardımcı personelleri, sadece direkt muhatap olan psikologları, aile görüşmecilerini değil... Aslında onlar da dâhil olmak üzere ne tür kriterler var yani nasıl işe alım yapılıyor?

Bir de son, bir adli ifade tutanağı veya görüşme tutanağını isimsiz görme imkânımız var mı?

ÇOCUK VE ERGEN PSİKIYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Tutanak mı, rapor mu?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Rapor, tutanak, her ikisi de olabilir yani görüşmeyi görebilmek için.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Evet, şimdi, tabii, aslında Komisyonumuzun amacı da bu tür vakaların önlenmesi için neler yapılması gerekiyor, birinci görevimiz bu ama ikinci olarak da tabii, bu vakalar yaşandıktan sonra çocuklarla ilgili neler yapılması gerekir, eksiklerimiz nelerdir, nerelerde ne gibi tedbirler almak lazım? Aslında, bu yüzden burası biraz ikincil bir şey gibi Komisyonumuz açısından.

Şimdi, evet, önce karakola gidiyorlar "Dokunma varsa o zaman buraya geliyor." dedi Çilem Hanım anlatırken bize. Yani, dokunma olmadığı zaman ÇİM'e gelmiyor, onu anlıyoruz, değil mi? Yani, onu merak ettim, onu nasıl tespit ediyorsunuz yani çocuk açısından? Ne bileyim, şey de olabilir, işte, hani, müstehcen bir gösterim vesaire gibi durumlarda çocuğun psikolojisi etkilenmiyor mu bundan o zaman? Sözü olabilir, gösterme şeklinde olabilir, ne bileyim, işte, pornografik şeyler izletiliyor yani gördüğümüz Karaman olayında da mesela öyle şeyler olmuştu.

Bir koordinasyon kurulu -anladığım kadarıyla Sağlık Bakanlığına bağlı- açıkçası, tam olarak bende oturmadı. Yani, burası biraz aslında, tamam, rehabilitasyon, çocuğun psikolojisi daha çok ön plana çıkıyor, doğrudur, kabul ediyorum ama hani adli kısmı gibi geliyor bana. Hani, tam, hakikaten bu koordinasyonun içinde Millî Eğitim Bakanlığı var, barolar var, savcılık var vesaire ama Sağlık Bakanlığı yürütüyor bu koordinasyonu. Yani, yeterli oluyor mu acaba? Hani, tedaviyi mesela, burada planlıyorsunuz, öyle anlam anlatımlardan ama bize daha önce yapılan sunumlarda, mesela, işte "On beş dakika -o da performans değerlendirmesi ya da işte diğer uygulamalardan kaynaklanıyor herhâlde- zaman ayırabiliyoruz çocuklara ve yeterli olmuyor." dendi. Mesela, onunla ilgili burada böyle bir eksiklik yaşıyor musunuz, hissediyor musunuz? Bununla ilgili alınması gereken tedbirler nelerdir? Buradaki merkez bununla ilgili bir çalışma yapıyor mu?

Tabii, o şeyi de İsrail Bey de söyledi. Hakikaten, yani 2010 yılında açılmış. Belki, 81 ilde olması gerektiği konusunda zannediyorum herkes mutabık ama duyurulması konusunda da belki kamu spotlarıyla falan bunu yapmak lazım çünkü mesela hukukçular bile çoğunlukla bilmiyorlar böyle merkezler olduğunu. Zaten az ilde var. 24 ilde 27 ÇİM var, "35'e çıkacak." dendi. Hani, bir an evvel... Hakikaten çok da maliyetli değil başka yere aktarılan kaynakları göz önüne aldığınızda çocuklarımız için bu kaynaklar harcanabilir. Bir an önce 81 ile yaygınlaştırılması ve bütün kamuoyunun da böyle merkezler olduğunu bilmesi gerekir. Yani, burayı belki ilk başvurulacak yer olarak algılaması gerekir. Yani, aklına hemen karakol yerine belki burası gelebilir. Çocuklar için daha doğru olur diye düşünüyorum. Bunun için de tabii çalışma yapmak lazım diye düşünüyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa : 7

Başka sorusu olan var mı?

Fatma Hanım, buyurun.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

İşin doğrusu burada bulunmaktan duyduğum memnuniyeti ifade edeyim çünkü yerinde gözlemlene yaptığımız zaman, işte, örneğin Başbakanlık genelgesiyle oluşturulan bu ÇİM'lerin eksikliklerini tespit edip yasal bir dayanağı olduğu zaman ÇİM'in daha da kuvvetlendirilebileceğine ilişkin bir tespit yapmamız ya da işte tüm illerde yaygınlaştırma tavsiyesinde bulunmamız daha kolay oluyor. O yüzden, ben âcizane bir ricada bulunacağım: Bundan sonra, ÇİM'ler kurulurken çocuk psikiyatristi olan hastanelerde kurulması öncelenirse çok daha faydalı olur kanaatindeyim çünkü İstanbul'da, örneğin Şişli Etfal'de var, bir de Kanuni Sultan Süleyman'da var ama benim bildiğim, çocukların cinsel istismarına ilişkin vakalar Çapadaki çocuk psikiyatristine gidiyor, orası oldukça iyi olduğu için bütün dosyalar orada toplanıyor. Dolayısıyla, eğer bundan sonra, hani daha iyiyi bulmak için bu Komisyonu gerçekleştiriyorsak özellikle daha sonra çocukların daha iyi tedavi görebilmeleri için, farklı farklı hastanelerde, farklı farklı yerlerde dolaştırılmak yerine çocuk psikiyatristi olan, bu konuda gerçekten uzman olan insanların, hastanelerin bulunduğu yerler öncelenirse daha kolay olacaktır düşüncesindeyim.

İkincisi, bu, zaten aşağıda anlatılmış olabilir, tekrar olabileceği için özür dilerim -benim de bir doktor kontrolüm vardı, o yüzden gelmekte zorlandım, daha doğrusu gelmekte geciktim- şeyi anlayamadım ben tam olarak, her dosyada savcı geliyor mu? Çünkü o ayna arkasında bekleyen veya konuşmayı izleyen insanların sayısı oldukça fazla, onlar da dışarıdan geliyor. Dolayısıyla, onlar çağrıldığında derhâl savcı geliyor mu? Onların toplanması tahminen ne kadar zamana tekabül ediyor yani bu bir günü buluyor mu? Dediğim gibi, aşağıda söylediyeniz kusura bakmayın, tekrarlatacağım. Bir de örneğin o an çocuk kendisini bunu anlatabilecek durumda hissetmedi. Ayna arkasındaki o savcıyı ve diğer insanları bekleterek bir gün bekleyebiliyor musunuz ya da iki gün, üç gün, o çocuğun psikolojisi yerine gelene kadar, onu anlatabilecek duruma gelene kadar bir tolerans gösterebiliyor musunuz, buna ilişkin bir imkân var mı?

Bir de, yapılan görüşmelerde aldığınız sonuçlar nasıl? Daha önce açılan davalarda örneğin, mahkemenin hiç "Bu görüşmelerde çocuğa yeterli sorular sorulmamış, gerekli vakalar aydınlatılmamış. Dolayısıyla, bir daha benim ifade almama gerek olan bir durum söz konusu." dediği vakalarla karşılaştınız mı? Bunu bilirsek en azından diğerleri için de daha iyi standartlar oluşturma imkânına sahip oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Deniz Hanım...

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ben aslında bir şey talep ediyorum, soru sormaktan öte: Uzmanlara verdiğiniz, bu, sahada çalışacak olan arkadaşlara verdiğiniz eğitimin içeriğiyle ilgili olarak bilgi almamız mümkün müdür? Yani, ne dersleri alıyorlar, basitçe içeriği nedir, neler öğreniyorlar, bu konuda da bilgi alırsak sevinirim.

BAŞKAN – Başka sorusu olan yok.

Ben de birkaç soru soracağım.

Şimdi, mevzuat hazırlığı önemli. Onunla ilgili, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda gerekli düzenlemenin yapılmasını Komisyonun çalışması devam ederken de aslında teklif edebiliriz. Hem Anayasa Mahkemesinin iptal etmiş olduğu (103/2) hem ÇİM'lerin yasal dayanağı, bunlar acil hususlar, bir an önce yasal düzenlemelerin yapılması gerekiyor.

Mağdur, karakolu değil de direkt burayı arasa bu durumda ne yapıyoruz, usul nedir? "UYAP bağlantısında gecikmeler oluyor." dendi, bunun sebebi ne olabilir? Bu gecikmeyi ortadan kaldırmak gerekir. Adli görüşme sırasında her branş aynı anda temsil ediliyor mu? Yoksa o adli görüşmede işte, sosyal hizmet uzmanı varsa yeterli mi 1 kişi? Sosyal hizmet uzmanı, psikolog, çocuk gelişim uzmanı ve hemşire, 4'ü aynı anda mı bulunuyor yoksa 1 tanesinin bulunması adli görüşme için yeterli mi, bunu öğrenmek istiyorum.

Şimdi cevaplayabiliriz soruları.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Başkanım, pardon.

BAŞKAN – Buyurun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Fatma Hanım'ın söylediği şey de önemli de yani bir somut olaydan da yola çıkarak, tutanağa geçmesi için, aklımdayken, sonra unutmuyayım, sizin söylediğinizin de üzerinden, raporunuza yansır belki...

Şimdi, CMK'ya göre ifade bir kere alınıyor. Dolayısıyla, Fatma Hanım'ın söylediği şeyler yaşanabiliyor. Mesela, geçen, işte benim Bursa'da aldığım bilgi "Çocuklar ifade vermedi." şeklinde. Yani, ya korkuyorlar ya utanıyorlar, hakikaten böyle olaylar da çok yaşanıyor. Dolayısıyla, hani CMK'da bir değişiklik önereceksek mesela ÇİM'lerin kurulmasıyla ilgili, cinsel istismarla ilgili, mağdur çocukların ifadelerine ilişkin böyle esnetilmiş bir şey de önerebiliriz, CMK değişikliğini önerebiliriz.

BAŞKAN – Burada ifadenin son şeklini cumhuriyet savcısı görüyor zaten, değil mi, UYAP'a girmeden önce.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Tabii.

BAŞKAN – Evet, şimdi, soruları cevaplayalım.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – İzin verirseniz eğer...

BAŞKAN – Başlayalım cevaplama, size düşen sorular hangileriye onları hemen...

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Yenimahalle Eğitim ve Araştırma Hastanesinde aynı zamanda çocuk psikiyatristi hekimisi olarak görev alıyorum. Yaklaşık son bir yıllık süre içerisinde de çocuk izlem

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 8

merkezinin sorumlu hekimi olarak görev yapmaktayım ve Kamu Hastaneleri Kurumu adına diğer ÇİM'lerdeki sorumlu hekim arkadaşlarımla da iletişim hâlindeyim. O yüzden, sıkıntıları konusunda az çok bilgi birikimim var.

Öncelikli olarak Sayın Depboylu'nun sorusuyla başlamak istiyorum. Denizli'deki sorumlu hekim arkadaşımız bir tıbbi genetik uzmanı. Çok yakın zamanda, bir ya da iki gün önce beni aradı ve bu duruma nasıl bir çözüm yolu bulması gerektiğini danıştı, danışmak için aradı, hastane içerisindeki diğer hekimlere götürülmesi açısından. Adli muayene, gerçekten, Denizli'de, devlet hastanesinde bir adli tıp uzmanı olmadığı için, hastanede görev yapan çocuk cerrahları ya da kadın doğum uzmanları tarafından gerçekleştiriliyor ki buna hakları var yani böyle bir adli rapor düzenlemek gibi bir hakları var.

BAŞKAN – Denizli'de adli tıp uzmanı yok mu?

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Devlet hastanesinde yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Başka yerde vardır.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Üniversitede de var, üniversitede de adli tıp uzmanları var.

BAŞKAN – O görevlendirilemez mi?

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Bizde bu şekilde bir protokol var. Bizim protokolümüz zaten Adli Tıp Kurumu Grup Başkanlığını temsilen merkez şubeden gelen bir adli tıp uzmanımız var. Bizde olduğu gibi, evet, bir protokol hazırlanabilir. Sanıyorum, yani çok yeni olmalarından ve kurulum aşamalarında olmalarından ötürü zaten bu tür sıkıntılar yaşanıyor çünkü bir yönetmelik yok. Doğal olarak, hani, kalıplara uygun bir şekilde de çocuk izlem merkezleri ilerlemiyor. Ankara'nın altı yıllık bir tecrübesi var. Biraz önce paylaştığım gibi, bizim adli görüşmecisi arkadaşlarımız, en çömez diyebileceğim iki yıllık bir adli görüşmecisi tecrübesi olan bir arkadaş. Yani, aslında sorulacak olan sorular konusunda da deneyimliler, işleyiş konusunda da deneyimliler ama aynı deneyimin olmadığı illerde, yeni açılan illerde bu tür sıkıntıları ASPİM personeliyle de yaşıyoruz ya da ASPB il müdürlüğüyle de yaşıyoruz, kullukla da zaman zaman yaşadığımız oluyor çünkü yeterli eğitimler verilmemiş oluyor. Yine, adli tıp uzmanının, bu, dediğim gibi, protokolle ilgili bir hatası, bir sıkıntısı olmalı. Sağlanabilir, dediğiniz şekilde sağlanabilir elbette. Adli tıp uzmanı oraya gelebilir, icapçı olarak gelebilir, çağırıldığında gelip muayeneyi orada gerçekleştirecek şekilde. Bunlar tamamen aslında tecrübesizlikten kaynaklanan sıkıntılar. Doktor arkadaşla da bunları paylaştım. Yönetimin de tabii burada devreye girmesi gerekiyor. Bu konforun da, çocuğa bu konforun sağlanabilmesi için yönetimin de aslında devreye girmesi gerekiyor. Şanslı bir ilde görev yaptığımı söyleyebilirim bu anlamda, her konuda destekleniyoruz çünkü.

BAŞKAN – Şeyi unuttuk biz, aslında ilk önce Hastane Yöneticimiz Profesör Doktor Doğan Ünal Bey'e çok teşekkür ediyoruz, sağ olsunlar bizleri burada karşıladılar. Buraların düzenlenmesi noktasında da büyük emekleri var.

YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ YENİMAHALLE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ YÖNETİCİSİ PROF. DR. DOĞAN ÜNAL – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Doçent Doktor Gülten Kıyak, Başhekim, bir toplantısı var. Yardımcı Doçent Doktor Atilla Çiftçi, ÇİM'den sorumlu Başhekim Yardımcımız. Serhat Bey kimdi?

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI YRD. DOÇ. DR. ATILLA ÇİFTÇİ – Serhat Bey de İdari ve Mali İşler Müdürümüz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, devam edelim.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Ben çocuk psikiyatrisi uzmanıyım. 2010 yılında tıpta uzmanlık sınavıyla birlikte uzman olarak çocuk psikiyatrisi asistanlığına başladığımda 13 hekim birlikte başladık yani tüm Türkiye'de 13 tane çocuk psikiyatrisi hekimi tıpta uzmanlık sınavıyla eğitimine başladı. Şu an bu sayı arttı. Her tıpta uzmanlık sınavına yaklaşık 30 kişinin girdiğini, yıllık da buna bağlı olarak, 2 TUS olduğunu düşünecek olursak 60 hekimin uzman olduğunu söyleyebilirim. Şu an bildiğim kadarıyla yaklaşık 700 çocuk psikiyatrisi hekimi var tüm Türkiye'de. Bunun içerisinde asistan hekimler de dâhildir. Yaklaşık 400-450 kadar uzman hekimimiz var, çocuk psikiyatrisi uzman hekimi var, hocalar dâhildir. O yüzden, her ilde dahi bir çocuk psikiyatristi yok. Şöyle söyleyeyim: Trabzon'da üniversite hastanesi dışında devlet hastanesinde görev yapan bir çocuk psikiyatrisi hekimi yoktu, şu anda da yok bildiğim kadarıyla; özel çalışan bir hekim var, bir de üniversite hastanesinde.

BAŞKAN – Tercih mi edilmiyor bu bölüm, neden?

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Hayır, çok tercih edilen bir branş, en yüksek puanlarla girilen branşlardan bir tanesidir.

BAŞKAN – Puanı yüksek olduğu için giremiyorlar öyle mi?

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Kadromuz az yani hani verilen kadro. Yeni bir branş.

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Yeni bir branş Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Kadronun artırılması lazım, çok önemli bir meslek.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 9

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Yani, artırılması yönünde de bir düzenleme yapılmış. İşte alınmaya başlayanlar mezun olmaya başladığı için geçen sene Sağlık Bakanlığında 120 civarındayken şu anda 160 civarında.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKIYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Sayı katlanarak artıyor, bunu hani söyleyebilirim. Dediğim gibi, ben girdiğimde 13 kişiydik ama...

BAŞKAN – Yani, önümüzdeki üç-dört yılda bu sorun belki de çözülecek.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKIYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Kesinlikle, evet.

Doğu illerinde neredeyse her ilde bir çocuk psikiyatristi artık var bile diyebilirim; Şırnak' ta da Bitlis' te de Siirt' te de şu an bir çocuk psikiyatristi hekimim var, en az bir çocuk psikiyatristi hekimim var. Keşke, dediğiniz gibi, her ilde ÇİM olsa; benim de çocuk psikiyatristi olarak tek temennim, bir çocuk hakları savunucusu olarak öyle söyleyebilirim, tek temennim bu, gerçekten uygun koşullarda bu çocukların ifadelerinin alınması. Bunun da sağlanacağını umut ediyorum ilerleyen dönemde.

Çocuk psikiyatristi hekimlerinin çocuk izlem merkezlerinde bulunamamasıyla ilgili de şöyle bir durum söz konusu: Mecburi hizmet kurasıyla atanıyoruz, devlet hastanelerinde görev yapıyoruz ve beklenen, kabul etmemizi istedikleri belli bir sayı var yani yönetimin hani değerlendirmemizi istedikleri belli bir sayıda belli bir popülasyon var, o şehrin de zaten bize ihtiyacı var. Bu durumda, bir çocuk psikiyatristinin de bir çocuk izlem merkezinde orada bulunmasını sağlamak ya da tam zamanlı olarak bunu sağlamak çok da mümkün olmuyor aslında. Burada biz, hastanede 5 çocuk psikiyatristi hekimim olarak görev yapıyoruz, 2'si üniversite kadrosunda, 3'ü benim gibi sağlık Bakanlığı kadrosunda görev yapan. Ben hem poliklinik hizmetine devam ediyorum öğleden önceki süreç içerisinde, öğleden sonra, vakaların hazırlığı tamamlandıktan sonra -sizin sorduğunuz sorunuza da cevap olacaktır sayın vekilim- çocuk kabul edildikten sonra avukat ataması gerçekleşip çocukla ön görüşmenin de gerçekleşip adli görüşme sürecine geçene kadar belli bir süreye ihtiyacımız oluyor. Öğleden önce hem çocukların gelmesi, uygun vakitte gelmesi ne, uykularından da uyandırmadan uygun vakitte gelip uygun koşulları da yaratıp öğleden sonra da savcılarımızın da merkezimize gelişiyle birlikte adli görüşmeye bu şekilde başlamış oluyoruz. Burada bir hazırlık süreci oluyor.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bir şey sorabilir miyim?

ÇOCUK VE ERGEN PSİKIYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Elbette.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – “Bugün 6 vakamız var.” dediniz. Şimdi, onlar neredeler, karakoldalar mı?

ÇOCUK VE ERGEN PSİKIYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Geliyorlar. Siz gelmeden önce 1 vakamız ulaşmıştı zaten, onu hani teşhir olmaması amacıyla... Çünkü, hani 10.00 civarında başlar, 10.00-10.30 gibi vakalarımız gelmeye başlar. Ön görüşmeleri yapıldıktan sonra savcımızın da -dediğim gibi- gelişiyle birlikte görüşmeler başlar. Umut ediyorum ilerleyen dönemde evet, direkt başvurular da söz konusu olacaktır. Direkt, hani bir çocuğun, ailesiyle birlikte belki kolluğa hiç uğramadan gelip, başvurup değerlendirmenin yapıldığı... Ama bu ne zaman olur, ne kadarlık bir süreç gerekir... Belki Sayın savcımın hani bu konuda gelişle ilgili aktaracağı...

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Sayın Başkanım, izniniz olursa burada da küçük bir bilgi iletiyorum. Çünkü, doktor hanımın dediği, mutlak, doğrudan gelmeye olayı diye bir şey söylersek yanlış bir cümle olur. Çünkü, yaklaşık -Ankara savcılığıyla ilgili olayı ben anlatacağım- üç yıldan beri bu büroda görev yapıyorum ve kendi nöbetlerimde bizzat hastanenin polikliniğindeki muayene bulgularına göre aldığım, resen aldığımız talimatlandırdığımız ve soruşturmaya başladığımız, annesiyle yanında gelen çocuğun bize müracaatı üzerine resen soruşturma başlattığımız olaylar var fakat sayı olarak belki fazla değil ama o konuda başlattığımız soruşturmalar da var burada.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKIYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Sayı olarak da vermek isterim tam da hani bu noktada çünkü bizim şüphe... Mesela, genital siğil ya da kanama, genital kanama, bu şekilde gelip, görüşmesini yapıp daha sonra da istismar olmadığını düşündüğümüz aslında vakalar da var, neredeyse yüzde 10'luk kısmı da bu şekilde bir değer. Yani, her vakada aslında burası “Evet, kesin cinsel istismar.” denilip sadece ifadesinin alındığı bir merkez değil aslında. Şüphayla de gelirse, bu şekilde bir tutanak söz konusuysa, hastanede alınmış bir tutanak ya da öğretmeniyle bir şey paylaşmışsa eğer çocuk ya da genç bu vakaların değerlendirmesini de yapıyoruz. İstismar olmadığı ya da bunun sadece şüphayla kaldığı vakalar da söz konusudur değerlendirdiğimiz vakalar arasında.

Şimdi, yurt dışında “child advocacy center” ve “child protection service” olarak iki tanımlama var. Belki bu “protection service” dediğimiz tanımlama içerisinde hukuki desteğin de alındığı, aslında direkt başvuru sırasında ya da adli süreç sonrasında da hukuki desteğin de alındığı, daha geniş kapsamlı rehabilitasyonun da belki içerisinde yine yönetilebildiği servisler var. Bundan sonraki süreçte, çocuk psikiyatristi sayısının da artmasıyla birlikte, benim de temennim aslında Türkiye'de travma merkezlerinin, belki de çocuk izlem merkezlerinin olduğu illerde, yine belki pilot olarak Ankara'da başlatılarak travma merkezlerinin inşası. Kocaeli Üniversitesinde Sağlık Bilimleri Enstitüsünün travma yüksek lisansı veren bir birimi var kurdukları ve şu anda aktif olarak eğitimler devam ediyor. Mezun olan psikologlar olduğunu biliyorum. Çünkü, travmanın terapisi diğer terapilerden bambaşka. O yüzden bu alanda gerçekten eğitilmiş insanların yer aldığı bu tür rehabilitasyon merkezlerinin ilerleyen dönemde muhakkak olması gerekiyor. Öyle sanıyorum ki haftaya, Çocuk ve Genç Psikiyatristi Derneğini temsilen gelen Sayın Füsün Çuhadaroğlu Hocam da benzer şeylerden bahsedecektir.

Karakollarla ilgili şunu söylemek istiyorum: Çocuk izlem merkezi ve halk sağlığı müdürlüğü koordineli olarak aslında eğitimler düzenliyor. Bu eğitimler içerisinde polis eğitimleri, kolluk eğitimleri de var, jandarma ve polis memurlarına yönelik olarak eğitimler de

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyona : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 10

var. Her eğitimde özellikle yapılan vurgu, çocuklarla en az şekilde görüşmenin, temasın sağlanması; en az bilgiyle, en detaysız bilgiyle çocuğun çocuk izlem merkezine gelmesinin sağlanması. Yani, kollukta yapılan, daha doğrusu, telefonla kolluğun bizi aradığı vakalar burada işte 18 yaş altı cinsel istismar yani bu şekilde tanımlanıyor. Sorabildikleri kadarıyla, edinebildikleri kadarıyla, belki bu sadece hani çocuktan bile değil, belki aileden edindikleri kadarıyla bilgiyi bize aslında aktarmış oluyorlar. Yani, bu sadece küçük bir ön görüşme gibi yani şikâyetle gelen kişinin "Bana şu oldu." demesiyle ilişkili. Kolluk sadece bu kadarına müdahil oluyor. Daha sonrasında, eğer ifade alımı sırasında çocuk herhangi bir tanımlama yaparsa yine bizi arıyorlar "Görüşme yapıyorduk ama böyle bir şey söyledi." diye. Yani, önce bir taciz gibi başlayan süreç içerisinde herhangi bir dokunma, herhangi bir temas söz konusuysa yine biz arıyoruz ve görüşme aslında yine burada gerçekleşmiş oluyor.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Değilse, Nurhayat Hanım'ın söylediği...

ÇOCUK VE ERGEN PSİKIYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Ya, bir çocuk psikiyatristi olarak, teşhir kesinlikle bir çocuk istismarı suçudur ya da hani pornografik görüntüye maruz bırakmak bir çocuk istismarıdır ama şu an yıllık ortalama bin tane vakayı görüyoruz tek merkezde. Adli görüşmeciler arkadaşlarımız ayda 5 ya da 6 nöbet tutuyorlar, bu bahsettiğim nöbetler adli nöbet, adli görüşmeciler nöbetleri. Arkadaşlarımız adli nöbetçi olmadıkları günlerde aile görüşmecisi icap nöbetini tutmaktadırlar. Yani, hani normal bir memurun çalışabileceği saat sayısından, aslında hani nöbet usulüyle çalışan bir memurdan daha yüksek mesai yapmaktalar şu koşullar altında.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Personel yetersizliğinden...

ÇOCUK VE ERGEN PSİKIYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Kesinlikle öyle.

"Personel nasıl belirleniyor?" diye çok güzel bir soru aslında... Eğitime alınan personelle ilgili de aradığımız şey yalnızca gönüllülük ve eğitimlere başlanıyor. Eğitimler sonunda pratik eğitimlere geçildiğinde kişinin tutum ve davranışları ya da vakaya yaklaşımı onun elenmesine sebep olabiliyor, adli görüşmeciler sertifikası almasına engel olabiliyor. O yüzden pratik kısmı bizim için daha önemli.

Bunun dışında, çocuk psikiyatristi uzmanları –genelleme yapamam- eminim hani kısa sürede vaka kabul etmek ve vaka değerlendirmek zorunda olan arkadaşlarımız vardır bir şehirde tek çocuk psikiyatristi olarak görev yaptıklarında ancak hani buradaki değerlendirmeler bu şekilde olmuyor. Dediğim gibi, öğleden sonraki vaktimi ben sadece psikiyatrik değerlendirmeye, adli vakaların talimatla ya da talimat dışı psikiyatrik değerlendirmelerine ayırıyorum. Ne yazık ki Batıkent yani Ankara'da oturan mağdurlar için evet, merkezî bir yer olmadığı için takiplerde ben sıkıntı yaşıyabiliyorum. Takip konusunda eğer istekli olan aileler varsa onları takip edebiliyorum ama ilk görüşme ve yönlendirmemi buna göre gerçekleştirmiş oluyorum.

Manisa örneğini vermek istiyorum. Yine, İstanbul'da olduğu gibi, bahsettiğiniz gibi, Manisa'da kurulu olan devlet hastanesi bünyesinde bir çocuk psikiyatristi hekimi yok ama ruh sağlığı ve hastalıkları hastanesinde birçok çocuk psikiyatristi hekimi var, çocukların buraya transferi sağlanıyor. Belki bu tür düzenlemeler, evet, hani hekimlerin gelmesiyle ilgili düzenlemeler yapılabilir ama bunun yanında güzel bir örnek de vermek istiyorum Manisa'yla ilgili: Kabul edilen vakalardan yalnızca bir tanesinin, geçtiğimiz yıl içerisinde değerlendirmesi yapılan vakalardan yalnızca bir tanesinin mahkemeye çağırıldığını -eksik sorgulama olarak hani değerlendirilip- biliyorum. Bu diğer illerde nasıldır ya da bizim ilimizde nasıldır, bilmiyorum, sayın savcımın hani bu konuda bir bilgi birikimi var mı ama o da paylaşacaktır.

Bir mağdur çocuk izlem merkezini aradığında, "Benim başıma böyle böyle bir olay geldi." diye aradığında biz de nerede oturduğunu sorup gerekli karakola gerekli bilgilendirmeyi yapabiliyoruz. Eğer kendisi de gitmemişse, başvurmamışsa bizim üstümüze düşen bildirme yükümlülüğümüzü biz yerine getiriyoruz. Daha önce çünkü okullarla ilgili birtakım bu tür şeyler yaşadık, okul rehber öğretmenlerinin direkt aramasıyla ilgili. Şu anki işleyişte bunun zaten karakoldan geçmesi gerekiyor, bir talimat gerekiyor ya da bir tutanak gerekiyor, en azından tutanak altına alınmış olması gerekiyor. ÇİM'e bildirmek bir tutanak değildir ya da bildirim yükümlülüğünden kişiyi kurtarmaz. Bu anlamda üstümüze düşen görevleri yaptığımızı söyleyebilirim, karakol bildirimlerini yaptığımızı söyleyebilirim.

BAŞKAN – O zaman demek ki emniyet görevlisinin burada olması lazım. Bir tane polis olsa burada tutanak tutulur.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKIYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Bir polis memurumuz var.

Biz şanslıyız. Dediğim gibi, bizim sürekli görev yapan bir polis memurumuz var ama polis memurumuz Batıkent karakolunda görevli bir polis memuru. Çünkü bu tür bir bildirim size geldiğinde çocuk şubeyi de haberdar etmeniz gerekiyor. Belki koordinasyondaki hızı sağlama adına çocuk şubeyle çalışmamız çok daha uygun olacaktır. Bütün ÇİM'lerde bu şekilde bir çalışma belki çok daha uygun olacaktır.

UYAP konusunda belki bir yanlış anlaşılma olmuş olabilir diye düşünüyorum. UYAP'la ilgili bir sıkıntı yaşadığımızda irtibat kurabileceğimiz bir birim var aslında ama yalnızca Ankara'da UYAP sistemine geçilmiş durumda şu anda Türkiye'de. Bizim işleyişimizle ilgili de bir aksama olmuyor.

BAŞKAN – UYAP bütün Türkiye'de var da ÇİM olarak, ÇİM'in bağlantısı yok.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKIYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Evet. ÇİM entegrasyonu yalnızca Ankara'da var. Kesinlikle, vakaların hızlı bir şekilde yönetilebilmesi adına bütün ÇİM'lerin yaygınlaştırılması ve irtibat bağlantısının muhakkak o ilde sağlanması gerekir.

Adli görüşme sırasında tek görüşmeciler yer alır. Bu görüşmeciler ya bir psikologdur, ya bir psikolojik danışmandır, ya çocuk gelişimcisi ya da sosyal hizmet uzmanıdır. Bu kişinin bizim açımızdan diğer meslek çalışanlarından onu ayıran özelliği adli

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 11

görüşmeci eğitim sertifikasını almış olmasıdır. Adli görüşmeci eğitimini almış olması, daha önce vaka kabul etmiş olmasıdır. Yani, her meslek elemanı aynı anda adli görüşme sırasında temsil edilmiyor. O günün adli görüşmecisi kimse adli görüşmeyi o yapıyor. Yani, eksik bıraktığımız sorular ya da katkısı olanlar olacak herhâlde.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Şimdi, esas ÇİM'ler tabii çocuklara yönelik faaliyetleriyle tanınıyor ama ailelerle de görüşmeler yapabiliyor sanıyorum.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Evet, öncesinde Sayın Vekilim.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Şimdi, ola ki o suçun muhatabı bir ailedir, aile ferdi de olabilir, onunla da burada görüşme yapılır fakat geçen günkü sunumlarda profesörler, sağlık görevlileri özellikle “Biz hiç suçluyla muhatap edilmiyoruz.” dediler. Oysa, bu bir hastane bünyesindeki bir kurum. Acaba burada hocaların o şikâyet ettikleri “Biz suçluyla hiç muhatap olamıyoruz.” şekline nasıl ilintili hâle getirilebilir?

BAŞKAN – Yani, burada tabii ÇİM'in görevleri...

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Çünkü ailelerle burada görüşebiliyorlar yani o aile fertlerinden herhangi birisi o suçun muhatabı olabilir.

BAŞKAN – Faille görüşme...

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Ama hocalar diyorlar ki: “Kesinlikle biz psikologlar olarak hiçbir zaman şeyle muhatap olmamışız.”

BAŞKAN – Cezaevine giriyor zaten, ondan sonra da...

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Cezaevinde görüşülüyor. ÇİM'lerde ayrı tutulması daha doğru.

BAŞKAN – Bir de aslında çocuk failer var, onlar sizin görevinize giriyor mu?

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Değil. Görüşmeleri burada biz alamıyoruz. Suça sürüklenen çocuklar çocuk savcıları...

BAŞKAN – O da çocuk ama yani o da çocuk fail ama neyse, o farklı bir boyut.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Ben müsaadenizle söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Bugün Türkiye'nin ikinci büyük çocuk izlem merkezi olarak görev yürütüyoruz. Aynı zamanda eğitim merkezi olarak da hizmet veriyoruz.

Birtakım farklılıklardan bahsetmek istiyorum. Aslında bu model “child advocacy center” dediğimiz, Çilem Hanım'ın da bahsettiği, Amerika'da daha önceden çocuk hastanesinde görev yapmış Resmîye Oral Hocamızın bulup Türkiye'ye önerdiği ve yürürlüğe soktuğu bir model. Bu merkezde aslında çocuk psikiyatristi danışman, çocuk psikiyatristi merkezlerde konsültan olarak görev yapabilir.

BAŞKAN – Nerede Resmîye Oral?

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Iowa Üniversitesi.

BAŞKAN – Yurt dışında değil mi şu anda?

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Evet, evet, Iowa Üniversitesinde Çocuk Koruma Programı Direktörü kendisi.

BAŞKAN – Geliyor mu Türkiye'ye?

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Yılda 2 kez gelir, her geldiğinde mutlaka uğrar.

BAŞKAN – Geldiğinde biz onu Komisyona davet edelim.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Olur, hemen iletiriz, yazdırız kendisiyle.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Bizim listemizde vardı, yurt dışında olduğu için ulaşmamız mümkün olmadı.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Belli dönemlerde gelebiliyor kendisi.

Bu model, Türkiye'ye uyguladığı model Amerika'daki “child advocacy center” modeli ve bu modelde çocuk psikiyatristi danışman ve konsültan olarak görev yapıyor. Özellikle, Türkiye koşullarında çocuk psikiyatristi sayılarını Çilem Hanım vurguladı. Çocuk psikiyatristi bana göre merkezde olmazsa olmaz değil, konsültandır. İşlerin yürütülmesi için adli görüşmecilerin varlığı, sağlıklı bir görüşmenin yapılıyor olması ve daha sonraki sağlık hizmeti sunumunun yapılıyor olması yeterlidir. Bundan sonra aslında pek çok kaynakta da çocuğun rehabilite edileceği merkezin başka yerler olması öneriliyor, hani çocuğun travmasını ilk açığa vurduğu yerler değil, başka yerlerde tedavinin devam etmesinin tedavinin bir parçası olduğu söyleniyor. Çünkü, psikiyatristlerinin primer yaklaşımı bu. Evet, biz de merkezimizde çocuk psikiyatristi bulunduruyoruz konsültan olarak. Tam zamanlı çalışan arkadaşımız da vardı, o ayrıldı, daha iyi bir şey, üniversite kadrosuna geçmesi nedeniyle ama hastanedeki çocuk psikiyatristleriyle dönüşümlü konsültasyon usulü çalışabiliyoruz. Onlar da daha sonraki ilk adli değerlendirmeleri merkezde yaptıktan sonra izlemlerini zaten polikliniğe taşımaya tercih ediyorlar yani orada rehabilitasyon önerilmiyor bu merkezde. Bu, hani vurgulamak istediğim birinci farklılık.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 12

İkinci farklılık yani farklılık değil de söylemek istediğim şey, bir vekilimiz "Sahada personele uygulanan eğitim modelini görebilir miyiz?" demişti. Onu getirdim ben, ana başlıkları böyle. Şimdi, bu Türkiye Halk Sağlığı Kurumuyla birlikte yürütmekte olduğumuz bir program. Bu yıl başından beri, özellikle mart ayından beri düzenli bir şekilde -daha önce düzensiz eğitimlerimiz oluyordu- bir çocuk istismarının ihmalini önleme ve çocuk izlem merkezlerinin duyurulması amaçlı çalışmalarımız mevcut sahada. Yarım günlük bir eğitim bu. Kimleri kapsıyor? Sahada çocukla karşılaşma potansiyeli olan öğretmenler, rehber öğretmenler öncelikli olmak üzere, konut görevlilerini, polis ya da jandarmayı, gittiğimiz ilçeye göre ve sağlık görevlilerini. Dediğim gibi, günde genellikle iki yarım gün olmak üzere iki oturumda bir ilçenin eğitimini çocuk izlem merkezi çalışanları olarak tamamlayabiliyoruz. Bu programda öncelikle çocuk istismarının ihmal hakkında genel bilgiler, çocuğun tanımı, çocuk haklarından bahsedilmesi, istismar ve ihmal tanımlarından bahsediliyor, biraz önceki riskler tanımlanıyor. Daha sonra çocuğun cinsel istismarının şekilleriyle ilgili tanımlamalarda bulunuluyor, ip uçları bildiriliyor kendilerine, uzun dönem etkilerinden bahsediliyor. Programın diğer tarafları, yasal mevzuatla ilgili. Bununla ilgili güncellemelerimizi de yaptık, savcı yardımlarıyla, bildirim yükümlerinden bahsedecek şekilde.

BAŞKAN – Orada sadece cinsel istismar eğitimi veriliyor değil mi?

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Evet, çocuk izlem merkezleri sadece çocuk istismar...

BAŞKAN – Fiziksel şiddet?

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – O, genel tanımlarımızda yer alıyor ama daha sonra cinsel istismara yoğunlaşıyor eğitim, hani sadece genel tanımlar olarak fiziksel istismar var ama o çocuk izlem...

BAŞKAN – Ama, o vakalara da bakıyorsunuz.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Hayır, çocuk izlem merkezi sadece cinsel istismarlara karşı...

BAŞKAN – Evet.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Yasal mevzuattan da bahsettikten sonra çocuk izlem merkezlerinin tanıtımı ve işleyişini özetliyoruz sahadaki personele. Daha sonra güçlükler ve çözüm yollarından bahsedecek şekilde yarım günlük bir eğitim dediğim gibi.

Burada ben fırsatını bulmuşken hani birkaç bizim de aramız olacak. Savcı bey vurguladı, özellikle diğer vekillerimizin sorduğu bazı sorular vardı, "Temas olmayan istismar, istismar değil mi?" Buradaki sıkıntı aslında yasal mevzuattan kaynaklanıyor. Hukuktaki cinsel istismar tanımıyla bizim cinsel istismar tanımımız farklı sağlıkçılar olarak. Orada sadece hukukta cinsel istismar olarak temas arıyor ve vakaların kabulünde savcılık yönlendirmeye yetkili olduğu için...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Ceza Kanunu'nda da istismarın tanımı yok zaten.

BAŞKAN – Var var, gerekçesinde var. Yargıtay savcımız burada. Gerekçesinde aslında onun tanımı yapılmış da gerekçeyi göremediği için uygulayıcılar...

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Ben çelişki olduğunu düşünmüyorum yani net olarak Yargıtay içtihatlarıyla da bu uygulamada bellidir.

BAŞKAN – Gerekçe açık zaten.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Açık.

Çocuk vücudu üzerinde objektif nitelikte cinsel olarak değerlendirilen eylemler. Bu nedenle, bu dokunmayı gerektirdiği için bu konuda bir çelişki olduğunu düşünmüyoruz biz.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Çelişki oradan kaynaklanıyor işte çünkü bizim tanımlarımızda dokunma şart değil.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Tabii, ona bakarsanız yani bir şiddet gösterimi de ya da psikolojik bir baskı da çocuğa bilimsel anlamda bir taciz olarak değerlendirilebilen eylem ama pratikte de hukukun cezalandırabileceği somut bir vakaya ulaşma problemi ve bunun yasal sınırlar içerisinde belirlenme zarureti nedeniyle kanun koyucunun böyle takdiri var.

BAŞKAN – Evet, burada Yargıtay 14. Ceza Dairesi yani bu cinsel istismar davalarına bakan dairemizin tetkik hâkimi var. O konuda bir iki cümle...

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Sakıncası yoksa bir küçük örnek verebilir miyim örnek teşkil etmesi anlamında.

BAŞKAN – Buyurun.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – İzmir çocuk izlem merkezinde yani hani bize yansımış bir örnek vereceğim: Anne babanın cinsel ilişkisinin çocuğa seyrettirildiği bir ilişki temas olmaması nedeniyle savcılık tarafından cinsel istismar olarak tanımlanmıyor. Bize göre daha ağır bir cinsel istismar tipi yok ama mesela biz o vakayı çocuk izlem merkezinde almadık, savcılık bunu cinsel istismar tanımlamadığı için. Yani, bu sıkıntıları yaşıyoruz biz işlemede.

BAŞKAN – Yine, kanunda başka bir suç yani o da...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 13

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Evet Sayın Başkan, ben de...

Yargıtay Tetkik Hâkimimizi dinleyelim.

YARGITAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, teşekkür ederim.

Burada cinsel istismarın Türk Ceza Kanunu açısından ve Yargıtay uygulamaları açısından önemli olan nokta çocuğun bedeni üzerinde gerçekleşen cinsel arzularını tatmin amacı güden eylemler. Yani, bu cinsel temasın olmaması hâlinde bu eylem yerine göre cinsel taciz veya hayasızca hareketler veya kötü muamele gibi değerlendirilebilir. Müstehcenlik açısından bakıldığında da çocuğa temas olmadığı için müstehcenlik suçu oluşacak, istismar suçu oluşmayacak.

BAŞKAN – Mesela ani hareketle olan, elini vurdu, geçti, o nedir?

YARGITAY TEMSİLCİSİ – Burada da 6545 sayılı Yasa'yla yapılan değişiklik sonrası sarkıntılık suçu girmiş oldu yasaya. Bu hâlde de sarkıntılık hâli olacak, cinsel istismarın sarkıntılık boyutundaki hâli olacak. Daha önceki uygulamada ise bu, basit istismar içerisinde değerlendiriliyordu, bunun cezası üç yıldan sekiz yıla kadar bir cezaydı. Şimdi de buna benzer bir düzenleme var. Tabii, organ sokulması veya sair bir cisim sokulması ise nitelikli hâli olarak değerlendirilmekte. Ama önemli nokta, affedersiniz yani temasın olması lazım. Temas olmadığı hâllerde...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Onu nereden anlıyorsunuz? “Temasın olması lazım”ı nasıl anlayalım?

YARGITAY TEMSİLCİSİ – Yani, örneğin işte poposuna ellemesi.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır ama kanun... Şimdi söylediğiniz cümlede böyle bir şey yok.

BAŞKAN – O rapordan anlaşılıyor, doktor raporu ve ifadeler.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır, kanunu uygulamaktan bahsediyorum yani isteyen bunu çocuğun yararı öndeyse eğer, uluslararası sözleşmeler de var, bunlara da bakarak gerçekten bunu istismar olarak uygular ama teknik hukuk olarak bakılırsa sadece “Aa bakayım, değdi mi, değmedi mi?” diye uygulamazsınız, böyle bir yorum illa olmak zorunda değil yani.

YARGITAY TEMSİLCİSİ – Şöyle sayın vekilim...

BAŞKAN – Şimdi, orada doktor hanımın bizden öğrenmek istediği ve bizden istediğiniz sizin net olarak neydi?

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Benim istediğim, hani yasal dayanaktan bahsettik, onun hazırlanması ve yönetmekte mutlaka ÇİM’lerde kabul edilmesi gereken vakaların tanımlarının net yapılması. Biz çünkü birlikte çalıştığımız savcı beylerden de hani bunları iletişim hâline nasıl alabiliriz... ÇİM olarak bunun sadece teması içeren değil yani hukuktaki tanımla bizim tanımımızdaki farktan kaynaklanan, vakaların kabul edilemeyeşinin önüne geçilmesi için yasada bunun net bir şekilde, pornografi gibi, teşhir ya da işte kanunda müstehcenlik olarak yer alan şeyleri de çocuğun cinsel istismarı kapsamında ÇİM’de görmek istiyoruz.

BAŞKAN – Onların da ÇİM’lerin görevine girmesini istiyorsunuz siz değil mi?

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Evet.

Ama çok ağır istismarlar olabiliyor. Gerçekten vaka sayısını artıracaktır ama çok ağır istismar modelleri yani temas olmadığı için ÇİM’lerde görülüyor, tam aksine, küçük bir elle taciz mesela...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ruhsal travma en ağırı olabiliyor bazen yani illa fiziksel istismar değil, ruhsal travma gerçekten en ağırı olabiliyor.

BAŞKAN – Yani, ÇİM’lerin kapsamının biraz daha genişletilmesini istiyorsunuz.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Yani sadece temas içermeyen eğer bütün çocuk istismar...

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Sayın Başkanım, izin verir misiniz, küçük bir şeye girmek istiyorum?

BAŞKAN – Şimdi, burada aslında siz de anlatacaklarınızı bence anlatın, hep bağlantılı olduğu için bölük pörçük olacak.

O zaman sizi de dinleyelim.

YARGITAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, Kanun’un 102’nci maddesinin -yani yetişkine cinsel saldırı olarak düzenleniyor- gerekçesinde açık bir şekilde yani 102 ve 103’üncü madde cinsel tacizden ayıran noktayı temas olarak belirtiyor, Kanun’un gerekçesi bunu açıkça belirtiyor. Bu nedenle, her ne kadar 103’üncü maddenin (1)’inci fıkrasında “15 yaşını tamamlamamış çocuğa karşı her türlü cinsel davranış istismar oluşturur.” dense de belki bu kanunilik ilkesiyle falan tartışılabilir.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bunu böyle yorumlamak mümkün yani.

YARGITAY TEMSİLCİSİ – Evet, burada bir yorum gerektiriyor, neyin cinsel davranış olduğu. Bu sebeple de uygulamacı mecburen gerekçeden de hareket etmek durumunda. Gerekçede açıkça cinsel temas aranıyor yani daha doğrusu fiziksel temas arandığı için burada uygulamanın başka türlü şekillenmesi mümkün değil.

BAŞKAN – Buradaki sorun şu: Ceza Kanunu’na göre...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Olayın bizzat kanundaki tanıma uyması gerekiyor yani ceza hukukuna göre.

BAŞKAN – Burada sorun şu: Nurhayat Hanım, burada Ceza Kanunu 103’e göre “her türlü cinsel davranış” dendiği için cinsel istismar suçu olarak algılıyor ÇİM ama “Sadece fiziksel temaslarda bizim görevimiz var.” diyor. O ÇİM’le alakalı bir konu. Yani “Biz de görev tanımımızı bilelim, ona göre konuşalım.” diyor.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – İnternet üstünden de...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyona : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 14

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Tabii, tabii. Bakalım. O eksikmiş, ben de onu merak ediyorum, onu sormak için bekliyorum. İnternet üzerinden, özellikle sosyal medya ağlarından çocukları taciz etmek son dönemde çok yaygın bir durum, onu nereye koyacağız?

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Bu tanıma göre ÇİM'lere alamıyoruz, çünkü temas içermiyor. Biz onları almak istiyoruz.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Temas içeren bazı vakalar bile alınmıyor.

BAŞKAN – Sağlık Bakanlığı bünyesinde olmasının, kurulmasının sebebi de aslında adil tıp muayenesinin, burada çocukların örselenmemesi için... Asıl amaç bu ÇİM'lerin kurulmasının.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Kesinlikle öyle ve hani erişilmesi yönünden...

BAŞKAN – İfadelerin, muayenenin burada yapılabilmesi için kuruldu.

Şimdi, demek ki ihtiyaç daha farklı bir boyutta. Çocukları hakları açısından düşündüğümüzde bu ÇİM'lerin kapsamının daha genişletilmesi, cinsel istismarın her türünün, hatta çocuk istismarının her türünün sadece cinsel de değil...

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – O belki bir sonraki nokta.

BAŞKAN – Bu, bir sonraki halka, şu anda daha kuruluş aşaması.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Ben sadece şunu paylaşmak istiyorum: Yani, temas içeren bazı vakalar bile ÇİM'de değerlendirilmiyor. Yeri gelmişken ben buna vurgu yapmak istedim. 15 yaş üstü eğer rıza dâhilinde bir ilişki söz konusuysa, örneğin evlilikten bahsediyorsa bir şekilde çocuk... Bazı çocuk izlem merkezlerinde biliyorum ki bu çocuklar çocuk izlem merkezinde ifadesi alınmak için getirilmiyorlar. Hani burada bir suç yok, zaten dava devam etmeyecek, açılmayacak, dosya da açılmayacak, "Rıza var." diye çocuk izlem merkezine alınmıyorlar. O yüzden burada sayın milletvekilimin yine belirttiği gibi, aslında yalnızca adli işlemlerin yürütüldüğü bir merkez değildir çocuk izlem merkezi. Burada çocuğa dair bütün tıbbi, sosyal işlemlerin de aynı zamanda eşgüdümle yürütüldüğü bir merkezdir. Bu çocuk için bir ihmal söz konusuysa, kurum bakımı gerekiyorsa onun da verilebileceği ya da gebeyse bu çocuk ya da anneyse geldiğinde ona bir emzirme eğitimi ya da anne sütünün önemi, bu gibi eğitimlerin bile verilebileceği bir merkezdir. Hâlihazırda biz kabul ediyoruz bu vakaları, 15 yaş üstü gebelikler ya da işte rızaen ilişkiler ve bu eğitimlerden faydalanmasını sağlıyoruz çocuklarımızın. Umut ediyorum ileride de...

BAŞKAN – Doğru söylediniz, haklısınız, bu bir ihtiyaç.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Rızaen çağırılmıyorsunuz.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Çağırıyoruz, ifade burada alınmıyor.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – 15 yaş üstü olduğunda, rızayla beraberlikte...

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Kesinlikle, biz yapıyoruz. Ankara Çocuk İzlem Merkezinde rızaen ilişki ya da evlilik söz konusu, hani bu şekilde bir vaka geliyor. 18 yaş altında dokunma içeren cinsel istismar söz konusuysa çocuk izlem merkezinde ifadesi alınır, Ankara Çocuk İzlem Merkezinde, ifade burada alınır.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – İzmir Çocuk İzlem Merkezi almıyor mesela, bunun bir suç teşkil etmediği düşüncesiyle...

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Tam yeri itibarıyla... Çünkü orada Sayın Başkanım, özellikle sınır rızanın olup olmaması ya da rızanın sakat olup olmaması. "Bunu biz değerlendirelim." diye biz alıyoruz burada çünkü orada nihayetinde takibi şikâyete bağlı, ilgilinin şikâyeti olmadığı takdirde herhangi bir soruşturma yürütülemeyecek bir olay. O rızanın herhangi bir şekilde problemlili olup olmadığını biz ifade tespit ederek o konuda bir hukuki nitelendirme yapıyoruz.

BAŞKAN – Eğitim programında var, değil mi?

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Bu eğitim programı, eğitim slaytları da var arkada görmek isterseniz.

BAŞKAN – Yani ana başlıklar bunlar.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Ana başlıklar bunlar.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Deneyimli adli görüşmeciler eşliğinde de... Niye ayrıca savcılık makamı...

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Hayır, savcılık makamı değil. Savcının anlatmaya çalıştığı şey, biz buraya çağırıyoruz, Ankara'ya Çocuk İzlem Merkezine çağırıyoruz ve adli görüşmecisiyle yaptığımız görüşme sırasında rızada bir sakatlık var mı diye bakıyoruz. Yani, çocuk kollukta...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Savcı ifadesi değil, ben sanki her durumda savcı da geliyor diye anlıyorum da, tamam.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Hayır, hayır, merkezde, yine merkezde. Bu ifade de savcımız arka tarafta, izleyici konumunda yine bu vakalarda da yer alır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyona : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 15

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – İşte “O niye?” diyorum.
ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – İzleyici konumunda Sayın Vekilim.
FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Olur mu izleyici konumunda o da özel hayatı yani sonuçta.
BAŞKAN – Ama, çocuk görmüyor onu.
FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır da yani 2 kişinin hür iradesiyle ilişkisi var yani kalkıp da başkalarına niye izletiyorsunuz?
BAŞKAN – O zaman sayın savcımızı bir dinleyelim.
DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ben eğitimle ilgili bir soru sorabilir miyim, pardon?
BAŞKAN – Ankara Adliyesi...
FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır, başka bir şey yok, istismar yok. Siz kendi şüphemizle bunu yapıyorsunuz.
Hani, önce, en azından “Ben rızamla geldim.” diyen insanı da herhâlde ayırıp edebilme yeteneğine sahip burası.
ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Kolluğa başvurudan bahsettik Sayın Vekilim. Kolluğa gelen ya da mesela, doğum sırasında...
BAŞKAN – Rıza, zorla da, tehditle de çocuk korkutulmuş olabilir.
FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Olabilir, tabii, iradesi sakatlanabilir de hani öncelikle onu algılayabilecek olan burası zaten diye söylüyorum ama kolluğa başvurmuş olmak...
ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Bazı yerlerde kollukta “Rızam var.” dediği anda bitiriliyor ve ÇİM’e hiç gelmiyor bu vaka.
BAŞKAN – Siz “Bitirilmisin.” diyorsunuz orada.
ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Kesinlikle öyle.
Oysaki bahsettiğiniz gibi, yönetmelikte bu tanımlar net olursa, ÇİM’e gelecek vaka tanımları işimiz çok daha kolaylaşacaktır.
BAŞKAN – 18 yaş altında “Rızam var.” derse zaten...
İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – 15 yaş altı.
BAŞKAN – 15 yaş altı.
İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – 15 yaş altında rıza aranmıyor zaten, bahsettiğimiz 15-18 yaş aralığı. 15-18 yaş arası “Rızam var.” derse örneğin İzmir ÇİM’de alınmıyor ama Ankara ÇİM alıyor. Yani bu uygulama farklılıklarının da kaldırılması için yönetmelikte net tanımlanması lazım.
BAŞKAN – Farklılıkların kaldırılması lazım.
Evet, Deniz Hanım’ın bir sorusu var.
DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Burada bahsettiğimiz eğitim programı, çocuklarda direkt olarak sahada çalışan, eğitim grubunda çalışan arkadaşlara verdiğiniz daha çok eğitim ama ben ÇİM’de çalışan adli görüşmeciler arkadaşlarımızın eğitimlerini sormuştum, merak ediyorum. Bir de, ÇİM’de kaç tane personel çalıştırılıyor? Bunların uzmanlık alanları... Mesela 2 psikolog, 2 psikolojik danışman gibi mi? Yani sayılarıyla birlikte... Bir ÇİM’de istihdam edilen personel sayısı ve alanlarını tam öğrenmek istiyorum mümkünse.
İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Müsadenizle ben cevap vereyim o zaman. Çilem Hanım bahsetti, aynı meslek yani adli görüşme işi tanımını karşılayan kişiler hem nöbet, nöbetçi olmadığı bir kısım günlerde de icap nöbeti tutuyorlar. Bu nedenle bu 7/24 esasının döndürülebilmesi için en az 6-7 adli görüşmecinin merkezlerde barınması gerekiyor. Böylelikle ortalama ayda 5 nöbet, 5-6 icap da ya da 4-5 icap da karşılayacak şekilde. Bu 7 adli görüşmecinin dağılımı değişik olabilir. Örneğin İzmir Çocuk İzlem Merkezinde 3 psikolog, 4 sosyal hizmet uzmanı ya da işte 3-3-1 çocuk gelişim uzmanı gibi dağılım. Hani genellikle eşit sağlanmaya çalışılıyor.
DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Hemşire ve hekimler...
İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Hemşire ve hekimler var tabii ki. Her çocuk izlem merkezinde değişik uygulamalar olmakla birlikte, dediğim gibi, çeşitli branşlarda hekimler sorumlu hekimlik yapıyor. Örneğin İzmir Çocuk İzlem Merkezinde çalışıyoruz. Ben çocuk sağlığı, hastalıkları uzmanıyım, Çilem Hanım çocuk psikiyatrisi uzmanı. Pratisyen hekimlerin de zorunlu hekimlik yaptığı iller söz konusu. Adli tıpçı zaten vaka olduğunda icap etmek üzere geliyor. Onun haricinde en az 2 hemşireyiz icapları bölüşebilmek üzere... Çünkü hani akut cinsel saldırıda kuruma icap etmek üzere en az 2 hemşireyiz de görev yapıyor kurumlarda. Onun haricinde ASPİM temsilcileri de en az... Yani en az demeyeceğim, sağlanamayan iller olduğunu biliyoruz çünkü. Ama örneğin iyi çalışan merkezlerde diyeyim, İzmir’de, Ankara’da 2’şer, 3’er sosyal politikalar birimi temsilcilikleri görev yürütmekte.
DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Eğitim programları...
İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – O biraz da yoğun, tam beş günlük bir şey olduğu için, hani beş günlük...
DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ders başlıklarını alabilirsek o bile yeter yani saat saat almamıza gerek yok.
FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bir tek şu sorunun cevabını alsaydım.
BAŞKAN – Hangi soru?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 16

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Şey açısından önemli çünkü, bu yardımcı personele alımında hangi kriterleri uyguluyorlar, nasıl alım...

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI YRD. DOÇ. DR. ATILLA ÇİFTÇİ – Şimdi, onu ben esasında... Sayın Vekilin sorusuna cevap vereyim.

BAŞKAN – Evet.

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI YRD. DOÇ. DR. ATILLA ÇİFTÇİ – Yardımcı Doçent Doktor Atilla Çiftçi, Çocuk Sağlığı, Hastalıkları Uzmanı.

Arkadaşlar bahsetmedi esasında, işin “sosyal pediatri” dediğimiz çocuk sağlığının bir yan dalı değil ama yan dal gibi doktora ya da yüksek lisansı yapılan bir bölümü de var. Bizim ana konumuz, doktoramızın yani çocuk hastalığının üzerine sosyal pediatriinin ana başlığından birisi de cinsel istismar. Şimdi, burada şöyle bir şey var: Her ne kadar eğitim verilse bile bir insan ilk işe başlamıştır. İlerleyen dönemde aynı ruh hâli içinde ya da görev bilinci içinde olmayabilir. Burada ÇİM'in başında duran özellikle doktorların ya da sanki oranın koordinatörü gibi olan kişilerin gözlemleri ve çalışanların davranışlarının değerlendirilmesi önemli. Tabii ki kanun ve yönetmelik ya da yönergeyle bazı eğitimler verilebilir. Onu verdiniz ya da maksimum düzeyde verdiniz, sorun çözülüyor ki. Adam oraya girdikten altı ay sonra farklı düşünabiliyor, farklı davranıyor. Burada kontrol mekanizmaları devreye giriyor; hastane yönetimi, ÇİM'in sorumlusu olan kişiler burada iyi gözlem yapması gerekiyor.

Ben esasında, Sayın Başkanım konuyu çok özünden algılamış, ben o anlamda teşekkür ediyorum. Bizim Sağlık Bakanlığımızın, Sosyal Politikalar Bakanlığımızın destek anlamında, personel anlamında cüzi, ciddi olmayan eksiklikleri olabilir ama buradaki temel nokta koordinasyon eksikliği. Türkiye'nin her yerinde çocuk psikiyatristi olmayabilir. İşin içinde çocuk sağlığı, hastalıkları uzmanı, erişkin psikiyatristler, Adalet Bakanlığı... Yani neticede ciddi anlamda kurumlar arası iletişim, organizasyon ve bunun yasama organlarıncı, yürütme organlarıncı belirlenen yönergelerinin olması...

Bizim Türkiye'deki, naçizane bir meslektaş olarak da söyleyeyim, kendi doktor arkadaşlarımız arasında bile ortak karar almamız gerektiğinde iletişimimiz zor oluyor. Nöbetten çıkmış oluyor, ameliyata girmiş oluyor, bir yere gitmiş oluyor. Yani Sayın Savcımın dediği gibi, mevzuatla belirlenirken, şimdi ben Sağlık Bakanlığı yetkilisi olarak Adalet Bakanlığına rica edemem ya da Sosyal Politikalar Bakanlığına rica edemem. Yani dolayısıyla çok kurumların olduğu -bu AMATEM'ler için de geçerlidir- çok kurumun içinde olduğu yerde bir koordinatör ve talimatlandırabilecek bir üst mercinin olması lazım.

BAŞKAN – Evet, bütün bakanlıkların üstünde.

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI YRD. DOÇ. DR. ATILLA ÇİFTÇİ – Evet, evet.

BAŞKAN – Çocuk koruma, koordinasyon...

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI YRD. DOÇ. DR. ATILLA ÇİFTÇİ – Evet Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Altında AMATEM'i, ÇİM'i...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bizim de Mediste daimi Komisyon olması lazım, çocuk komisyonu...

BAŞKAN – Büyük bir kuruluş kurmamız gerek.

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI YRD. DOÇ. DR. ATILLA ÇİFTÇİ – Evet.

BAŞKAN – Yani bu husus Türkiye nüfusunun üçte 1'ini ilgilendiriyor, diyor ki: Bir kurum kurulması gerekir.

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI YRD. DOÇ. DR. ATILLA ÇİFTÇİ – Neticede, bu adli bir olay olduğu için, her ne kadar hekim de olsak biz sık sık karşılaşıyoruz. “Ya, ağabey, işte ben rapor tuttum. Çocuk cerrahisi arkadaşımız ama Adli Tıp Kurumundan gelmiş, burada bir yanlışlık yapmayalım.” Dolayısıyla fiziksel imkânlardan ziyade -tabii, bunlarda ikinci üçüncü planda eksiklerimiz olabilir ama- kurumlar arası ilişkilerin belirlenmesi, kanun ve yönetmelikte kimin ne yapacağı ve daha çok sayıda hekim grubunun... Şimdi, atıyorum, Ağrı'da siz ÇİM kuracaksınız, burada çocuk psikiyatristini bulmanız mümkün değil ki. Sayın Başkanım dedi mesela, Denizli'de yok. Demek ki üniversite devreye girecek. Bunlar devletin kurumu değil mi? Kimi KİT olabilir, kimi özel olabilir; devreye girip her birinin Sayın Başkanımın temas ettiği gibi üst bir kuruluşu ciddi şekilde koordine etmesi gerekir.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – İyi de ben cevap alamadım. Çocuk psikiyatristi yok, atansın. Yani onun yerine başka biri atanmasın ama...

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI YRD. DOÇ. DR. ATILLA ÇİFTÇİ – Sayın Vekilim, yanlış anlamayın da çok zor yetişiyor. Yetişmiş eleman problemimiz yok mu bizim zaten? Yani Ankara'da bile çoğu yerde çoğu branşı bulamıyoruz. Mesela Resmîye Hocam...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Çocuk psikiyatristi yeterince yok mu Türkiye'de?

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI YRD. DOÇ. DR. ATILLA ÇİFTÇİ – Bu zaman içinde olabilecek...

BAŞKAN – 700' müş. Yani 78 milyon. Ne yapıyor?

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Asistanlarla birlikte 700 civarında bir hekim sayımız var, 450 uzman.

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI YRD. DOÇ. DR. ATILLA ÇİFTÇİ – Türkiye'deki adli tıp uzmanı sayısı da 70-80 kişidir, bir örnek vereyim, adli tıp uzmanı. Yani kolay, tamam, bunu alalım koyalım diyeceğimiz bir şey değil, süreç isteyen bir şey.

YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ YENİMAHALLE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ YÖNETİCİSİ PROF. DR. DOĞAN ÜNAL – Sayın Başkanım...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 17

BAŞKAN – Buyurun efendim.

YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ YENİMAHALLE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ YÖNETİCİSİ PROF. DR. DOĞAN ÜNAL – Çok özür dileyerek söz almak istiyorum.

Özellikle uzmanlık planlamasında görev almıştım, bundan önceki görevim oydu, Genel Müdürlük yapmıştım; orada 96 tane Türkiye’de uzmanlık var tipta. Yani gastroenteroloji, çocuk psikiyatrisi, çocuk ürolojisi filan diye de saydığımızda 96 adet uzmanlık var.

BAŞKAN – Sadece çocukta?

YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ YENİMAHALLE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ YÖNETİCİSİ PROF. DR. DOĞAN ÜNAL – Sadece tipta, tıp uzmanlıklarının sayısı 96. Şu anda bizim Sağlık Bakanlığının yıllık süreyi bilmesi için bu sürecin 5.600 civarında bir mezun vermesi isteniyor. Şu anda bunun planlamaları yapıldı. Fakat mesela çocuk psikiyatristi diyorsunuz, bir tarafta mesela çocuk cerrahisi diyorsunuz. Mesela kalp cerrahisi diyorsunuz. Bunların hepsini ayrı ayrı incelediğinizde çok önemli. Fakat şimdi, burada mesela ÇİM örneğinde, buradaki merkez en büyük merkezlerden bir tanesi; günde en fazla 12 tane hastamız oluyor, ortalama 5-6 tane oluyor. Yani şimdi siz buraya çocuk psikiyatristi olmadığı için aslında vermiyorsunuz. Yani bu planlama yettiği için bu şekilde oluyor. Yani sağlık hizmet bölgeleri var, biraz önce söylenmişti, 81 il. 81 ile vermek gibi bir planlama... Yani istenirse verilebilir ama bu sefer de atıl kapasite ve israf gündeme gelecektir.

BAŞKAN – Hata sayısı az olur bazı illerde.

YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ YENİMAHALLE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ YÖNETİCİSİ PROF. DR. DOĞAN ÜNAL – Tabii, çok az. Yani şu anda en büyük merkez burası, günde 5-6 tane vakamız var.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ama duyurulursa olur yani...

YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ YENİMAHALLE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ YÖNETİCİSİ PROF. DR. DOĞAN ÜNAL – Yani tabii, duyurulsa tabii, şey olabilir ama bu zaten artmış hâli. Yani herkes bunun nereye başvuracağını filan... Allah korusun, başına gelen biliyor zaten.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Artmasını temenni etmiyoruz, azalsın istiyoruz.

YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ YENİMAHALLE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ YÖNETİCİSİ PROF. DR. DOĞAN ÜNAL – Evet, keşke hiç olmasa da bu merkezleri kapatalım. Yani hiçbir tane bile olmasın, merkezleri kapatalım. Ama şu an ihtiyaca cevap verdiği için aslında bu böyle. Yani 81 tane merkeze ihtiyacımız yok. Ankara bölge olarak hizmet veriyor burada ve bütün bu Ankara bölgesinde günde 10 tane maksimum hastamız oluyor.

BAŞKAN – Ankara’ya vakalar Ankara il merkezinden değil, değil mi? İlçelerden de geliyor.

ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI YRD. DOÇ. DR. ATILLA ÇİFTÇİ – Kırıkkale, Çankırı, Yozgat...

YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ YENİMAHALLE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ YÖNETİCİSİ PROF. DR. DOĞAN ÜNAL – Değil, bölge olarak.

BAŞKAN – Çevre illerden geliyor mu?

YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ YENİMAHALLE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ YÖNETİCİSİ PROF. DR. DOĞAN ÜNAL – Tabii.

BAŞKAN – Bölge.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sayın Hocam, yalnız, bu olmadığı için gelmediğinden değil. Bakın, Denizli’de beş ayda 87 vaka var. Sadece Nazilli’de 2 olay oldu haziranda ve kasımda. Ben de kasımdakinin davalarına katılıyorum. Gelmiyor, kurumlar arası koordinasyon yok, avukat arkadaşlar nereye göndereceğini bilmiyor. Bu çocukların çoğunun çok uygunsuz ortamlarda ifadeleri alınıyor. Yani var ve bakın, niye son zamanlarda çok çıkıyor ortaya diyoruz. Birileri yardım isteyip de yanıt aldığını görünce, şimdi, istismar mağdurlarının başvuru sayısı da artacaktır. Bilinçlendirme arttıkça çocuk istismarlarının ÇİM’lere gelmesi de çoğalacaktır. Yani inanın bana -biz sahaları geziyoruz milletvekili olarak- 81 ilde olması gerekiyor mutlaka.

YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ YENİMAHALLE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ YÖNETİCİSİ PROF. DR. DOĞAN ÜNAL – Sayın Vekilim, bu muhakkak böyle ihtiyaç olduğu zaman artırılacaktır, en ufak bir şüphesin olmasın.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – İhtiyaç var. Kurumlar arası koordinasyon yok.

Bakın, ben Aile Bütünlüğü Komisyonundaydım da. Aynı örneği dün de verdim. Biz Bursa’da bir yerel yönetim, Nilüfer’de zannediyorum, muhteşem bir aile danışma merkezi açmış, klinik psikologları var, normal psikologları var ve hizmet veriyorlar; çok az sayıda aile gelmiş danışmış. Peki, sorduk “Aile mahkemelerinden size yönlendirilen oluyor mu?” “Hayır.” dediler. “Rehber öğretmenlerle koordinasyonunuz var mı?” Rehber öğretmenlerin oradan haberi yok. Öğleden sonra STK’lar, kurumlar, hepsiyle birleştik, aile mahkemelerinden hâkimler geldi, dedik ki: “Hiç gönderilmemiş, biliyor musunuz?” “Yok, bilmiyoruz.” dediler. Yani maalesef, Türkiye’deki, ülkemizdeki durum bu. İhtiyaç çok fazla ve biz diyelim ki bir yardım hattı kurduk. Şimdi, normalde bir çocuk nereye gidecek, başvuracak ki aile içerisinde ensest var diyelim veya bir yerde istismara uğradı ama korktu, inanın bir yardım, çağrı telefonu kurduğumuzda o kadar çok vaka başvuracak ki ve o noktada 81 il de yetmeyecek, büyük ilçelere de isteyeceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Çok üzgünüm ama böyle. Ben de psikolojik danışmanım, sahadan geliyorum.

BAŞKAN – Fatma Hanım, buyurun.

FATMA BENLİ (İstanbul) - Ben bir soru sorayım da belki oradan cevap çıkar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 18

Ben engellilere olan hizmetinizi soracaktım, işin doğrusu. Malum, engelliler en çok istismara uğrama ihtimali olan gruplar arasında yer alıyor çünkü daha çok söyleyemiyor, ifade edemiyor. Buna ilişkin, ÇİM'lerde engellilerle alakalı bir çalışmanız var mı? Bedensel engellilerden bahsetmiyorum ama zihinsel engelliler, işitme engelliler, görme engellilerle alakalı özellikle. Onlarda olan başvurularda nasıl davranıyorsunuz? Özellikle engellilere karşı yapılan tutumlar nasıl?

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Biz, onların, bu yönetmelik çalışmasında kapsama alınması noktasında öneride bulunduk.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Aslında aktif olarak alıyoruz, 18 yaş üstünde alıyoruz.

Bu beş günlük teorik eğitimin programı. İlk önce, tanışma gibi klasik şeylerden sonra, çocuk izlem merkezi ziyaretiyle başladık. Bu, en son, nisan ayında yaptığımız eğitimin programı. Yapısı, işleyişi, iş akışı, uygulama örneklerini anlattıktan sonra, merkezin ziyaretiyle birlikte, teorik derslere başlıyoruz. Önce bir çocuğun fiziksel ve ahlaki gelişim süreçlerini tanımlıyoruz bir dersimizde. Daha sonraki derslerden birisi, çocuğun psikolojik gelişim kuramlarını içeriyor. Zaten eğitimi alan kişiler çoğunlukla psikolog, sosyal hizmet uzmanı olduğu için bu konuda belli bir altyapısı olan kimseler. Psikolojik gelişim kuramları tekrar edilmiş oluyor. Daha sonra, tekrar çocuğa yönelik kötü muamele tanımı, tipleri, sıklığı, risk faktörleri tanımlanıyor. Daha sonra, istismarın kısa dönem etkileri anlatılıyor ve peşinden uzun dönem etkileri. Daha sonra, psikiyatri dersleri devam ediyor.

Çocuklarda sık karşılaşılan psikopatolojiler programda yer alıyor. Cinsel istismara uğrayan çocuklar için çocuk izlem merkezlerinde çocuk psikiyatristi neler yapıyor, bu anlatılıyor. Daha sonra, çocukla iletişim dersleri geliyor. Daha sonra, burada yasal mevzuatla ilgili uygulamalar neredeyse tam gün şeklinde cumhuriyet savcılarımız tarafından anlatılmakta. Peşinden adli muayene raporunun, özellikle raporun düzenlenmesiyle ilgili teorik dersler var. Daha sonra, burada gördüğünüz gibi, adli muayene raporunun düzenlenmesi ve adli görüşmenin tanımı, kapsamı, istismara uğrayan çocuklarda adli görüşme sürecinin özellikleri gibi özellikli dersler anlatılıyor. Daha sonra, burada gördüğünüz gibi, engelli çocuklarla görüşmenin özellikleri de teorik ders programında yer alıyor. Küçük ve engelli çocuklarla görüşme ayrı bir ders konusu.

Sonra, ergenlerle görüşme, özel bir grup olarak görüşmenin özellikleri söz konusu ve yine adli görüşme sürecinde çocukların güvenilirliğinin sağlanması ve yeterliliği de teorik derslerimiz arasında. Daha sonra, aile görüşme sürecinin özelliklerine geçiyoruz ve adli görüşme sürecinde psikodrama yöntemlerinin kullanılması da yarım günlük bir eğitim sürecinde psikodramatistler tarafından teorik eğitim de veriliyor. Yine, çocuk izlem merkezleri dışındaki istismara uğranılan merkezlerdeki üniversitelerdeki, özellikle yapılandırılmış merkezler hakkında bilgi veriliyor. Yine, merkez ile paydaş sorumluluğu olan kurumların temsilcileri merkezde, kendinden beklenen ve yürüttükleri görevleri anlatıyorlar. Her kurumun tek tek polis, jandarmanın ve baronun, Millî Eğitim Bakanlığının temsilcileriyle program sona eriyor. Teorik eğitim bu şekilde.

Bundan sonra, ilk önce bir ön, ilk uygulama eğitimi denilen pratik uygulama, "role play"lerin falan yapıldığı yaklaşık bir haftalık, daha kısa süreli bir eğitim programı. Ondan sonra da birebir ileri uygulamaların yapıldığı bir pratik uygulama tekrar bütün ülke ÇİM'lerinde, sadece eğitim veren değil, diğer ÇİM'lerde de uygulanacak şekilde pratik eğitim tamamlanıyor.

BAŞKAN – Sonra sınav mı yapıyor?

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Evet, teorik sınav oluyor. Teorik sınavda yeterliliği sağlananlar zaten pratik uygulamalara geçiyor. Pratik uygulamalarda yetersiz gördüğümüz arkadaşlar sertifikalandırılmıyor.

BAŞKAN – Tekrar eğitime alınıyor ya da tekrar...

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – İsterse tekrar sınava giriyor ya da bu süreçten vazgeçmiş olabiliyor.

BAŞKAN – Ankara Adliyesi Ayrımcılık ve Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar Bürosunda görevli Cumhuriyet Savcısı Atilla Ceylan aramızda. Şimdi mikrofonu kendisine veriyoruz.

Buyurun.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Sayın Başkanım, sayın grup üyelerimiz; öncelikle hoş geldiniz diyorum.

Tabii, biraz geç bir saatte bir sunum yapacağımız haberini aldığımız için...

BAŞKAN – Uygulamanın içerisindeyiz.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – ...bilgisayar sunumu olarak bir şey hazırlamadım. Kusura bakmayın, ben başlıklar hâlinde...

BAŞKAN – Önemli değil, karşılaştığınız problemler, bu noktada tecrübeniz bizim için önemli.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Sağ olun, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Başkanım, özellikle çocuk izlem merkezlerinde ihtiyacın niye ortaya çıktığını yasal ve pratik gerekçeler olarak bir iki başlık hâlinde yazmıştım ama tabii, Sayın Başkanımızın da belirttiği gibi, özellikle 20 no.lu Başbakanlık Genelgesi'yle başlayan ama tabii, bunun öncesinde ceza yargılamasına ilişkin kuralları düzenleyen Ceza Muhakemesi Kanunu' muzun özellikle mağdurların dinlenmesi, soruşturma sürecine katılmasına ilişkin 234 ve devamı maddelerinde birtakım amir hükümler var. Bu hükümler, özellikle mağdur çocukların... Mesela, 236'ncı maddede düzenleme, ben cümle olarak kanunu okumayacağım. Mağdur çocukların bir kez

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 19

dinlenmesi, bu dinlenme sırasında psikoloji, psikiyatri, tıp veya eğitim alanında uzman bulundurulması ve tanıklara ilişkin hükümlerin de uygulanmasına ilişkin atıf maddesi nedeniyle tanıkların dinlenmesini düzenleyen Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 52'nci maddesinin (3)'üncü fıkrasındaki yasal amir hüküm nedeniyle sesi görüntü kaydının alınması. Temelde, mağdur çocuklardan çocuk izlem merkezinde ifade alınmasının hukuki dayanağı bu. Çünkü ortada tıp anlamında, ahlaki anlamda ya da birtakım sosyal güvenlik alanlarında problemleri bir alan olsa bile ortada bir adli vaka var. Adli vaka olduğu için, bu süreç ana başlık olarak adli bir süreç. Adli bir sürecin de yasa da belirtilen Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi dedik. Bu nedenle, bu yasal dayanak adı altında, Başbakanlık Genelgesi'yle bir çatı olarak beliren bu yapı, gerçekten, yaklaşık üç yıldan beri mensubu olmaktan gurur duyduğum Ankara Çocuk İzlem Merkezinde fiilen yürüten bir hukukçu olarak karşınızdayım.

Biz burada ne yapıyoruz? Biz, burada, öncelikle adli olaylara ilişkin bir delil toplama olayını yapıyoruz. Ne yapıyoruz burada? Mağdur çocukların ifadelerini alıyoruz. İşte, Başkanım da sunumunda belirtti, işte, cumhuriyet savcısının yüz yüze gerekmedikçe irtibata geçmediği bir şekilde ön görüşmeler yapıldığı, adli görüşmeci arkadaşlarımızın sorularını yönettiği, bizim de Sayın Heyetin gördüğü o aynalı odada bulunarak notlarla ifadeleri aldığımız ve aynı zamanda elektronik olarak da görüntü ve ses kaydını yaptığımız bir odadan sonra cumhuriyet savcısı odası diye size gezdirilen ikinci odada da bunun tutanağa bağlanması işlemlerini özetle yapıyoruz. Burada yaptığımız mağdur ifadesi. Bunun dışında ne yapıyoruz? Bunun dışında özellikle üçüncü kişilerin tanıklığının zaman zaman çok zor olduğu bir farklı vakayla karşılaştığımız için, en önemli delillerden biri olan, mağdur ifadesiyle birlikte mağdur muayenesinin burada yapılmasını sağlıyoruz. Muayeneyi nasıl yapıyoruz? Mağdurun özellikle özel bölgeleri dediğimiz, cinsel bölgeleri de dâhil olmak üzere yapılan ve yasanın iç beden muayenesi dediğimiz bir türüyle birlikte vücudun dış bölgelerindeki birtakım travmalara bağlı bulguların ortaya çıkarıldığı dış beden muayenesini yapıyoruz. Bunu nasıl yapıyoruz? Bunu o günkü nöbetçi olan adli tıp uzmanı arkadaşımız ya da onun refiki olan başka bir arkadaşımızın aracılığıyla bulunduğumuz merkezde yan odadaki doktor muayene odasında yapıyoruz. Bunun dışında ne yapıyoruz? Bunun dışında yasa değişikliğinden önce artırım maddesi olarak belirtilen beden ve ruh sağlığının bozulup bozulmadığına yönelik bir psikiyatrik inceleme yapıyorduk. Yasal düzenleme nedeniyle o ihtiyaç ortadan kalktığı için özellikle bazı olaylarda değerlendirilmek üzere zaman zaman çocuğun fiilî, hukuki anlam ve önemini belirleyebilecek durumda olup olmadığının tespitine ilişkin psikiyatrik muayene de yapıyoruz ki bu dönemde Çilem Hanım'ın gelmesiyle birlikte, Çilem Hanım da bizatihi o raporların düzenlenmesine katılıyor ve o sürecin kısalmasında önemli bir katkı sağlıyor. Bunun dışında ifadeyi aldık, muayeneyi yaptık. Acil yapmamız gereken ne var? Çocuğun belki hemzamanlı olarak buraya getirilmesi nedeniyle, hâlen daha tıbbin herhâlde yanlış hatırlıyorsam doktor hanımlar düzelsinler, yetmiş iki saatlik kritik bir süresi var, o süreye uygun bir şekilde muhafaza altına alınıp ilgili birimlere gönderilmesi için giysilerindeki delillerin alınması anlamıyla, giysilerinin alınmasını burada sağlıyoruz. Gerekirse muayene sırasında çıkan birtakım sürüntü örnekleri dediğimiz birtakım biyolojik kalıntı örneklerinin de alınmasını sağlıyoruz. Yani delillerin kaybolmaması ve bir an önce usulüne uygun incelenecek mercilere gitmesi için ivedi işlemleri yapıyoruz. Onun dışında başka ne yapıyoruz? Burada gerek adli vakayı getiren kolluk birimlerine yüz yüze gerek telefonla gerekse yazıyla – arkadaşlar da belirttiler, UYAP bağlantı sistemini burada bizatihi bizler kullanıyoruz- mağdurun kendi ifadesi ve vücudu üzerinde o anda elde edebileceğimiz deliller, mesela bir olay yeri, daha henüz dağılmadı, bizim el koymamız gereken birtakım şeyler veyahut da faile ulaşmamız o sırada çok mümkünse hem zamanlı olarak ifadeyi aldıktan sonra kolluğun talimatlandırmasını da buradaki nöbetçi cumhuriyet savcısı arkadaşımız yapmakta. Yani bu işlemleri, benim adli delil toplama olarak değerlendirdiğim bu işlemleri yapıyoruz.

Bunun dışında, çocuk izlem merkezlerinde, tabii, Türkiye'deki diğer birimleri arkadaşların sadece toplantılar nedeniyle bağlantıları sonucu elde ettikleri intiba kadarıyla tanıyorum, yeteri kadar onlarla bir bağlantımız yok. Biz burada delil toplama dışında birtakım tedbir kararları da alıyoruz. Bunu neye göre alıyoruz? Bunu... 5395 sayılı Çocuk Kanunu'muz var, bu kanun aynı zamanda suçla sürüklenen çocuklarla birlikte mağdur olan çocuklara yönelik birtakım tedbirlerin alınmasını sağlayan hukuki imkânlar tanıyor bize. Pratik yansıması nasıl oluyor? Bu bir ensest ilişki iddiası ya da hemzamanlı tehdidin devam ettiği bir vaka da olabilir, o çocuğun korunmasına ilişkin bir tedbir eğer gerekiyorsa, ailesine yerleştirmek yerine, geçici olarak bir kurum nezdinde yerleştirmemiz gerekiyorsa bu kanunun 9'uncu maddesi uyarınca acil tedbir kararlarının alınıp alınmaması hususunda işlem başlatmak üzere Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı kurumlara görevli nezdinde çocukları rapte ediyoruz ve onlar da çocukları derhâl korumaya alarak akabinde hemzamanlı olarak sosyal incelemelerle birlikte çocuk mahkemelerinden alınacak diğer kararların atyapısını oluşturacak diğer tedbirleri en azından başlatma durumunda kalıyorlar. Onun dışında eğer böyle bir acil olmayan durumlar olduğunda da yine bizim aynı yasadaki düzenlemeler nedeniyle en azından çocuğun ailesinde bizim haricen tespit edebileceğimiz birtakım emareler olup olmadığına yönelik sorunu inceleme rapor taleplerini bizimle beraber görüşmeye katılan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı yetkilisine resmî yazıyla veriyoruz.

İki başlık altında toplamaya çalıştığım bu işlemleri, tabii, diğer cumhuriyet başsavcılıklarında farklı usuller olabilir ama malumlarınız olduğu üzere cumhuriyet başsavcılığı bir kül, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı başsavcımızın iş bölümü talimatı doğrultusunda bürolara ayrıldı ve bu bürolar olarak görev yapıyoruz ve bildiğim kadarıyla Türkiye uygulamasında tek, ayrımcılık ve cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar bürosu olarak özel bir soruşturma büromuz var.

BAŞKAN – Diğer illerde...

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Diğer illerde olduğuna ilişkin bir bilgim yok. Onun için yanıltıcı bir bilgi vermeyeyim size Başkanım.

BAŞKAN – Ama görevlendirme vardır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 20

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Görevlendirme, genel görevlendirme içerisinde değinilmiştir ama bizim özellikle “cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar ve ayrımcılık” adı altında, tabii sadece cinsel istismar değil çocukların, bir iki ben, başlık olarak, konumuzla doğrudan ilgili değil ama, özellikle TCK'nın 77'nci maddesindeki insanlığa karşı suçlardan 97'nci madde, 112, 114, iş, çalışma hürriyeti, eğitim-öğretim hakkına ilişkin 216, 225, hayâsızca hareketler bizi ilgilendirdiği için 227, fuhuşla ilgili kanun maddesi gibi, hatta 82, 84, 90, şantaj 107, özellikle mağdurlarının kadın olması durumunda bir pozitif ayrımcılık olarak değerlendirdiğimiz uygulama, sadece buradaki ifade aldığımız işler dışında özel olarak görevlendirilen bir soruşturma bürosu olarak görev yapıyoruz. Hâlen bu büroda benimle birlikte 2 arkadaşımız, 2 cumhuriyet savcısı daha görev yapıyor, toplam 3 cumhuriyet savcısıyla hizmet veren bir birimdeyiz.

Genel olarak bizim yaptığımız burada, Sayın Başkanım, bu. Tabii, özellikle sorulardan çıkarabildiğim olaylara cevap verme adına bir iki ilave etmek istediğim husus var. Burada bizim yine nöbet yönergemize göre sabah mesai saatlerinden başlayıp akşam mesai saatlerinin bitimine kadar süren gelen vakayı kabul etme fiilî uygulamamız var. Peki biz bunu niye saat tam sekiz buçukta yapamıyoruz? Fiilî uygulamasında çünkü öyle oluyor. Özellikle zabıta tarafından çocukların evlerinden ya da barındırıldıkları yerlerden temin edilerek buraya gelmesi, malum büyük şehir, belli bir saati aldığı için, sabah oradaki işlerimizi planladıktan sonra buraya geliyoruz ama burada, mesela pazartesi günü, biliyorum, arkadaşımız, bir kadın meslektaşımız saat dokuza on kala çıktı. Burada beş buçukta işimiz bitmesine rağmen. Yine ben bir gün gittim. Beş buçuktan sonra gelen bir vaka olmasına rağmen olayın mahiyeti icabı onun o zamanda yapılması gerektiği için saat on buçukta gittiğimiz vakalar da oluyor. Tabii, buranın en önemli özelliklerinden biri, çocuğun beş buçuktan sonra gelmesi durumunda o an ifadesi alınmasa bile en azından delillerin kaybolmaması için dışarıyla bağlantı kurmasını engelliyoruz, gerekirse elbiselerinden muhafaza altına alıyoruz ve güzel bir dinlenmesiyle birlikte çocuğun en kısa sürede ifadesinin alınmasını sağlayarak adli süreci tamamlamaya çalışıyoruz.

Tabii, bu yaptığımız şeylerde, çocuk eğer, sayın vekillerimden birinin sorusuydu herhâlde, “İfade vermek istemiyorum.” dediyse, tabii biz burada görüşmeleri sesli görüntü kaydına aldığımız için buradaki bir jest, mimik hareketi ya da kendini “mental retarded” durumunda dedikleri -tıbben çok fazla dilimiz şey yapıyor ama- ruhsal problemleri olduğuna ilişkin birtakım tıbbi belirlemeler olan kişilerin yerine göre görüşme sırasındaki çizdiği resimleri, yazdığı notları dahi -ki ben bunu uyguladım- açtığım bir soruşturma dosyasında yazdığı notları... Çünkü bazı şeyleri çocuğun o anki durumu itibarıyla görüşmecinin kulağına söylemesi, yazıyla ifade etmesi nedeniyle görüşme sırasında bizim müsvedde olarak değerlendirdiğimiz şeyleri bile biz yargılama sürecinde bir delil olarak dosyaya ibraz etme imkânına kavuşuyoruz. Çocuk eğer ifadesini vermekten imtina ederse, “Ben ifade vermeyeceğim.” derse, yerine göre, daha sonradan ikili, üçlü ifade almamız da yeni den mümkün olabiliyor.

Nihayetinde, çocuğun serbest iradesiyle delillerin tam olarak fotoğrafını çekmek bizim görevimiz. Tabii, bunun geri dönüşü olarak mutlaka bir değerlendirme yapılması gerekir. O konuda net bir değerlendirmemiz yok, ancak bizim en önemli görevimiz, Cumhuriyet Başsavcılığı olarak, adli bir vakanın tüm detaylarıyla görüldüğü fotoğrafı çektiirmek. Onun dışındaki yargılama sürecindeki kararın sonucuna ilişkin bir kestirimde bulunmamız çok mümkün değil. Ama tabii, bu konuda bir çocuk izlem merkezlerinin kuruluşunun öncesi ve sonrasına ilişkin yeterli bir araştırma yapılsa ve bu konudaki soruşturmanın başarılı olduğu ve soruşturma sonucu mahkûmiyetle sonuçlanan davaların fazla olduğuna ilişkin sözlü olarak birtakım, tabii, meslektaşlarımızdan bize geri dönüşler oluyor ama o konuda da bir çalışma yapılabilir. Özellikle çocuk izlem merkezlerinin çalışmaya başladıktan sonra bu tip cinsel istismar suçlarına ilişkin iddianame başarılarının değerlendirilmesine ilişkin bir çalışma da yapılabilir.

Benim şimdilik anlatacağım bunlar. Sayın Komisyon üyelerimizin de soruları olursa tabii cevaplandırmaya çalışırım.

BAŞKAN – Komisyon üyelerimizden soru sormak isteyen var mı?

Nurhayat Hanım, buyurun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Şimdi, büro olarak ayrılmışsınız. Yani, mesela, Bursa'da da var öyle bir büro ama şöyle oluyor: Önce nöbetçi savcıya gidiyor olay. Nöbetçi savcı acil delillerle ilgili talimat veriyor, ondan sonra o büroya gönderiliyor dosya. Bunda doğrudan size mi geliyor yani hiç nöbetçi savcı uygulaması olmadan, onu merak ettim.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Şimdi, doğrudan bize gelir dersek doğru bir şey söylemiş olmuyoruz. Bizde de genel bir adli vakanın... Çünkü her cumhuriyet başsavcılığında olduğu gibi iç-dış nöbetler şeklinde bir nöbet hizmetinin yürütüldüğü, takdir edersiniz ki 7/24 yürütülen bir hizmet, bu nedenle insanların gerçekten sağlıklı olarak kalabilecekleri bir görev bölümlenmesinin yapılması gerekir. Bu nedenle, normalde bu tip ihbarlar genel nöbetçi savcı tarafından talimatlandırılıyor ama biz burada olduğumuz zaman, özellikle onu belirtmeye çalıştım, bir hastanenin polikliniğinden doktorun şüphesi üzerine tutulan bir muayene raporu nedeniyle de bizim resen aldığımız vakalar da var. Eline kızını ya da çocuğunu, oğlunu alan bir velinin geldiğinde “Yok kardeşim, sen bunu git karakola götür, oradan sonra getir.” demek... Nihayetinde, biz insana hizmet ediyoruz, insan eğer adalet arıyorsa biz de o işte görevli olan insanlarsak onun o ihtiyacına hizmet, karşılık vermek gerektiğini düşünüyoruz ama tabii, zaman zaman bunlarda aksamalar olabiliyordur ama genel anlamda nöbetçi savcılarının talimatından sonraki bölümleri biz burada yürütüyoruz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bir de şu yirmi dört saat çalışma esası, yani, evet, hani sadece ÇİM'ler için değil, genel olarak bütün soruşturmanın öyle olması gerekiyor ama uygulamada biliyoruz ki mesai saatlerinden sonra ifadeler alınmıyor, o şekilde uygulanıyor. Herhâlde ÇİM'lerde de şimdi sizin anlatımınızdan da onu anladım, burada da öyle uygulanıyor. Hani, çocuklar açısından o yirmi dört saati hayata geçirmek... Yani, tabii, gece diyelim on birde, on ikide bir vaka oldu, geldi buraya çocuk,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 21

tabii o saatte ifade alınması doğru olmayabilir, çocuk çok sağlıklı değildir falan ama beş buçukta geldiğinde ertesi güne bırakmak çok doğru değil diye düşünüyorum. En azından, hani, uyku saatinden önceki saatlerde ifadeler alınmalı diye düşünüyorum. Uygulamada da öyle olmadığını biliyorum, onu da herhâlde çözmek lazım diye düşünüyorum.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Sayın Vekilim, özellikle, ben Ankara ÇİM uygulamaları için söylüyorum, bizim buradaki şeyimiz, bize ulaşmayla ilgili ama “Biz burada olduğumuz sürece getirin.” demişiz, sekizde gelen vakalar bile bizim saatlerce burada, gelen çocukları beklediğimiz arkadaşların da tanıklığındadır. Yani, buraya beş buçukta geldi, “Siz beş buçuğu bir geçe geldiniz, biz sizi kabul etmiyoruz.” uygulamasını ben görev yaptığım süre içerisinde...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sizinle ilgili şahsi bir şey olarak değil yani genel uygulama anlamında söyledim.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Yok, yok, şahıs olarak değil Sayın Vekilim, bizim, uygulama olarak yaptığımız, özellikle pazartesi uygulamasını da belirttim, saat dokuza on kala gitti arkadaşımız, o sırada, beş buçuktan sonra gelen, bekleyen kimse akşam yatıp da ertesi günü ifade için bekleyen bir kişi yok, sadece, belki telefonla randevu verilen bir kişinin ertesi güne kalma durumu olabilir ama buraya kendisiyle gelen bir vakanın ya da talimatlandırılan bir vakanın gece bekletilmesi olgusuna ben şahit değilim kendim için de, arkadaşlarım için de, Ankara uygulaması için söylüyorum.

BAŞKAN – Başka, söz isteyen?

Fatma Hanım, buyurun.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Teşekkür ediyoruz savcım.

Ben profesyonel görüşünüzü merak ediyorum işin doğrusu çünkü malum, 2014'ten sonra, çocuk istismarına ilişkin cezalar çok artırıldı, bu sefer de “Hâkimler bu kadar ağır bir cezayı vermemek için delil yoksunluğundan beraat yolunu tercih etmeye başladılar.” tarzında gözlemediğimiz ya da basından çıkardığımız pek çok vaka var. Sizce bu algı doğru mu yani cezaların artırılması bu noktada sıkıntıya sebebiyet veriyor mu? Bunu neden soruyorum? Çünkü burada, çocukların ifadesinin alınmasına siz de tanıklık ediyorsunuz, dolayısıyla biz ifadelerin alınması noktasında, özellikle hangi konuları Komisyon olarak önermeliyiz ki sırf ağır bir ceza vermemek üzere beraatla sonuçlanmasın. Yani bu sistemi hiç açık bir kapı kalmayacak bir şekilde kapatalım. Bu noktada, profesyonel görüşünüz, özellikle diğer ceza davalarıyla olan kıyaslamamız bizim için önemli.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Şimdi, Sayın Vekilim, ben adli bir sürecin... Özellikle onu üzerine basarak söylemeye çalıştım, benim görevim, adli sistemde fotoğrafın ayrıntısıyla gecikmeksizin çekilerek dosya içerisine konulması, onun dışında, cezanın belirlenmesi, bunun sübutuna ilişkin birtakım değerlendirmeler. Nihayetinde, kanuna göre hâkimin vicdanıyla karar verdiği bir süreç. Adli süreç, maddi gerçekliğe ulaşmayı amaçlayan ve bu süreçte herhangi bir şüpheye tereddüt vermemesi gereken, bunun öbür tarafındaki madalyonun diğer yüzü olarak da herhangi bir şüphe durumunda şüpheden sanığın yararlanacağına ilişkin bir hukukun genel prensibinin doğruluğu bir hâkim vicdanının hakkında çok fazla bir yorum yapmamanın şu anki pozisyonum itibarıyla doğru olmadığını düşünüyorum. Ama ben sadece şunun yapılmasını, özellikle o çocuk izlem merkezleri milat olarak kabul edildikten sonraki mahkûmiyet oranlarının araştırılması durumunda önemli bir katkının olduğunu ben mesleki tecrübeme göre söyleyebilirim. Ama tabii, onun dışında, hâkim de beş duyu organıyla, karşısına gelen ya da getirilen mağdur, fail ya da ilgili paydaşları tanıklar ve diğer delillerle beş duyu organıyla temas edip ona göre karar veren bir yargı makamı olduğu için o konuda çok fazla değerlendirme yapmayı uygun görmüyorum.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Peki, ÇİM olan değil de ÇİM'in bulunmadığı bir ildeki dosyalar arasında kıyaslama yapmak lazım, açılan ve o niyetle kararlaştırılan dosyalar.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Ya da aynı bölgede önceki dönem dosyalarıyla daha sonraki dönem dosyaları arasında mukayeseli bir inceleme.

BAŞKAN – Adalet Bakanlığının, Yargıtayın böyle bir istatistiği yoktur ama onu bir sorarız.

Başka, milletvekillerimizin sorusu?

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sorudan çok bir izlenim olarak ben dile getirmek istiyorum. Şimdi, burada verilen bilgileri derleyip topladığımızda, çocuk izlem merkezleri gerçekten çok önemli; aldığı, yerine getirdiği misyon çok önemli. Ancak çocuğa yönelik diğer suçları düşündüğümüz zaman yetersiz kaldığı fikrindeyim. Az önce de bahsettiğiniz gibi, bir travma merkezi, özellikle çocuklara dönük, yönelik bir travma merkezinin açılması çocuğa karşı işlenen diğer suçların da bu travma merkezinde bakılarak çocuklara yardım edilmesinin daha önemli olduğu fikrine ben ulaştım çünkü gerçekten bir istismara, cinsel istismara uğramış bir çocuğun tanınması, ifadesinin alınması çok güzel ama yani, şu andaki çocuk izlem merkezi sanki çocuk ifade merkezi gibi. İzlem merkezi, o anda izliyorsunuz ama daha sonra dosyaları da izliyor olabilirsiniz ama çocuğun rehabilitasyonu kısmında kalıyor, orada tıkanıyor.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Sayın Vekilim, bir tespit anlatmak isterim: Buraya gelen, büyük ihtimalle de sık ikamet değiştiren bir mekân takımından dediğiniz bir çocuğu yanılmıyorsam, ağır bir grip vakasında, ifade almadan önce “Bu çocuğunuzu götürün,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 22

hastanede bir griple ilgili acil yapılabilecek bir şey varsa yapın.” deme imkânımız olduğu bir yerde salt ifadeyle ilgili olduğunu ben düşünmüyorum Sayın Vekilim. Gerçekten, çocukların doyurulduğu, ağır grip vakasının bile ifade almadan henüz işte “Buradaki acil servise gidelim, bununla ilgili belki bir serum takılabilir, bir tıbbi destek yapılabilir.” diye, gerçekten, hastane bünyelerinde o konuda düşüncenin uygulamada doğru sonuçlar getirdiğini izleyen biriyim. Güvenliğinden tutun, beslenmesine, sağlığına, giyimine kadar birtakım yardımların hukuki yardımla birlikte verildiği bir merkez olması nedeniyle ben...

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – O süreç içerisinde mi veriliyor, yoksa takip mi öneriliyor?

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – O süreç içerisinde. Ondan sonra da zaten Çocuk Koruma Kanunu'na göre, gerek kurul tarafından gerekse resen gerekse soruşturma nedeniyle sosyal inceleme olarak bahsettiğim o rapor doğrultusunda özellikle sosyoekonomik yapısı inceleniyor, çevre şartları değerlendiriliyor, danışmanlık tedbirinden eğitim tedbirine kadar birtakım tedbirlerin çocuk mahkemeleri kararlarıyla izlendiği, tabii, ceza anlamında bir soruşturma konusu olmasa bile o konuda izlenen bir süreç ve onunla beraber...

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Peki, bu, bir travma merkezine dönüşse sizce nasıl olur?

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Tabii, Sayın Vekilim, yani, bilgi sahibi olmadığım için çok net ifade de bulunmuyorum. Bu konuda, özellikle tanıkların, mağdur çocukların, mağdur kadınların adli süreçlerdeki işlemlerine yönelik proje çalışmalarının yapıldığından haberim var. Son olarak, mağdur haklarına ilişkin Adalet Bakanlığında bir yapılanma olduğundan detayıyla ilgili bir bilgimiz var.

BAŞKAN – Oradan 2 uzman isteyeceğiz.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Evet.

O nedenle, tabii, yani, tanıkların bile... Ben mesleğe hâkim olarak başlamış, hâkimlikten sonra savcılığa geçmiş biri olarak, bir kişinin sabah dokuzda gelip uzun süre sonunda ifade için hâkim karşısına gelmesi bir sıkıntı olabilir diye tanıkların ayrı yerlerde, mağdur çocukların ayrı yerlerde gibi bir sistematiğe proje anlamında kısa sürede geçileceğine ilişkin bilgilerimiz var. Umarım, bunlar bir bütün olarak büyük resim içerisinde değerlendirilir. Onların biri de çocuk izlem merkezlerinin de uygulamaya devam ederek olumlu katkılar sağlayacağını ben düşünüyorum.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Bizim, şimdi, raporda öneriler kısmımız olacak.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – İzlem ayrı, travma merkezi ayrı, değil mi yani? Amacı da farklı.

BAŞKAN – Tabii, ayrı.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Amacı da farklı.

BAŞKAN – ÇİM'den ayrıca ayrıntılı rapor alacağız. Yani teklifleriyle ilgili tekrar bize... Biz de kendimiz not alıyoruz ama onlar daha sistematik bir rapor bize vereceklerdir. İzmir ÇİM... Ankara ÇİM başladı da İzmir de bayağı heyecanlı gidiyor ama

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Yani, uzmanlık alanlarımızın farklı olmasından kaynaklanan, bakış açılarımızın farklılığının getirdiği kazanımlar var Ankara'yla İzmir açısından. Şöyle ki: Çocuk izlem merkezlerine ifade merkezi demek çok yetersiz olur çünkü hâlihazırda daha önce çocuk izlem merkezleri yokken kimsenin ilgi alanına girmeyen, akut cinsel saldırıya uğramış bir çocuğun cinsel yolla bulaşıcı hastalıklar yönünden profilaktik tedavilerinin verilmesi ve HCG takiplerinin yani gebelik takiplerinin menstrüasyon periyoduna göre planlanması, akut cinsel saldırıda, yine, AIDS mikrobunun HB-b yani hepatit B, hepatit C gibi bulaşıcı hastalıklar yönünden hem birtakım verebileceğimiz koruyucu tedaviler var bakteriyel enfeksiyonlar için hem de takiplerini sağlayabileceğimiz fizyolojik tetkikler var. Bunların tümü çocuk izlem merkezlerinden yapılabilir durumda. Eğer bir hekim olarak ben bir akut cinsel saldırıya uğramış bir çocukla karşılaştığımda, evet, adli işi zaten bitirilmiş oluyor, birtakım sosyal sorunları çözülmüş oluyor ama dediğim gibi, orada cinsel yolla bulaşıcı hastalıkların profilaktik tedavisinin verilmesi, serolojik takiplerinin yapılması, işte, menstrüasyon periyodunun takip edilmesi sadece ve sadece çocuğu düşünen bir hekimin önerisi veya gözlemi altında tutuluyor ve bu yüzden, çocuk izlem merkezlerinin sağlık ayağının desteklenmesi çok önemli.

Hâlihazırda, örneğin -benim bugünlerde, hani, konsantre olduğum bir konu var, onu özellikle paylaşmak istiyorum- HIV enfeksiyonu profilaksisi, evet, bakteriyel enfeksiyonların tedavisini vermek kolay belki, hepatit B için zaten aşıları bir toplum çoğunlukla, HCV için zaten aşı ve koruyucu bir şey yok, bir problem yok ama HIV'in özellikle problem olarak karşımıza çıkabileceğini düşünüyorum. Örneğin, failin HIV pozitif olduğunu bilsem çocuğa yaklaşımım farklı olur, eğer HIV pozitif olmadığını biliyorsam çocuğa yaklaşımım farklı olur. Bütün akut cinsel saldırılara faili HIV pozitifmiş gibi profilaktik tedavi vermek çocuğa zarar vermektedir, onu yapamıyorum.

Böylelikle, kendimce bir seleksiyona gitmek zorunda kalıyorum. İşte, hani, uyuşturucu kullanıyor mu vesaire gibi riskini artıran şeyler var ama bu, bugüne kadar 500 küsur vakada akut cinsel saldırıyla gelmiş İzmir ÇİM'de, hiçbirisine HIV açısından profilaksi vermedim. Belki eksiklik, hani, vermiş olmam gereken grup var ve hepsi negatif yani hani, toplumumuzda HIV sıklığı sık değil çünkü ama hani, 501'inci hastanın HIV pozitif olması önce çocuğu, sonra beni sıkıntıya sokacaktır. O yüzden, benim sizlerden istediğim şeylerden birisi, failerde bulaşıcı hastalıklar arasından HIV, HB-b, HCR gibi serolojik tetkiklerin bir an önce... Çünkü birkaç saat içinde sonuç veren testler, tetkikler var günümüzde. Failin bulaşıcı hastalıklar yönünden profilini bilirsek çocuğa profilaktik yaklaşımlarımız farklı olur. Biz, bu konuda da destek bekliyoruz. Şu anda bunun hiçbir tahmini alt yapısı yok bildiğim kadarıyla, hiçbir şey yapamıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 23

BAŞKAN – Fail doktor muayenesine gittiği zaman bunlar yapılamayacak mı?

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Sadece onay vermesi koşuluyla yapılabiliyormuş, onay vermediğinde, vücuda müdahale sayıldığı için yapılamıyor, benim savcı beyle yaptığım görüşmelere göre.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Yani, beden muayenesi de aslında CMK’ da biraz muallakta kalıyor çünkü...

BAŞKAN – Anlaşıldı, yani bunu da not alalım.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ama çocuğun yararı var.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Zorlayamayız da yani çünkü insan hakları sözleşmeleri açısından da...

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Hiçbir şey yok mu yani açık kapı?

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Yani olmalı çünkü farklı.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Ama bir sürü insanın da riski var sonuçta yani ona bakacak olan, şey yapacak olan kişiler açısından da önemli.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Öyle de arkadaşlar, yani işte, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi veya diğer imzalandığımız uluslararası sözleşmeler, mahkeme kararları bu noktada aslında...

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) – Hangi ülkeler uyuyor buna?

FATMA BENLİ (İstanbul) – Aslında, onun da yargılanmış olması...

BAŞKAN – Şimdi, tabii, vücuda müdahaledir bu ama yani neticede...

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Onan vermeyenler şurada dursun, onan verecek olanlara bile bir alt yapımız yok şu an. Evet, hani, bir sağlık kontrolünden geçmek üzere kanını verebilecek failer için bile bir alt yapı yok. Bunu kim yapmalı, o muayeneyi yapan adli tıpçı mıdır, o tetkikleri isteyecek olan kimdir, kimdir bunu yönetecek olan, onunla ilgili bir çalışma yok. O, bir an önce yapılmalı ÇİM’lerde bu gibi koruyucu önlemlerin öne geçebilmesi için.

BAŞKAN – Tamam. Raporunuzda bunları da belirtirseniz Sağlık Bakanlığımızdan 1 Hazirana kadar biz raporu istedik.

Yeterli mi 1 Haziran?

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Eğer biraz daha süre verirseniz...

BAŞKAN – Tamam, verelim yani bir hafta daha erteleyelim, 8 Haziran diyelim. Tamam, yani, daha tafsilatlı bir... Görüşler alın ÇİM’lerdeki aksamalarla alakalı.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Yani çok sıkıntı çekiyorum, her hastada şeyi yaşıyorum, HIV profilaksi vermeli miyim, vermemeli miyim? HIV pozitif çıkacak diye ödüm kopuyor. Versem ilaçlar hem çok toksit hem çok pahalı ve 500 hasta gibi bir çocuğa bunu verme ihtimalim yok zaten, bir seleksiyondan geçmeli.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Sayın Başkanım, yalnız, buna da henüz buradaki işlemler sırasında bizim ailemiz çoğu zaman belli olmuyor ele geçmeden yapılan bir işlem olduğu için. Yoksa, o konuda gerektiğinde uygulama birliği olarak, standart formlar olarak istendiğinde gecikmesinde sakınca hâl olarak ilgili cumhuriyet savcılarının daha sonra onamayla birlikte yapabilecekleri bir şey olabilir ama daha ortada şüphelimizin olmadığı bir şey.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Ama olduğu durumlar da oluyor.

BAŞKAN – Olduğu durumlarda...

Evet, mesela, şimdi, savcı bey, şu var: Şimdi, rapor, buradaki raporlar önemli, ÇİM’in verdiği raporlarda kolay kolay hâkimler herhâlde kanaat getirir ama şu da var yani, birtakım hatalı raporlar da ortaya çıkabilir. Neticede, burada adli bir iş yapıyoruz. Rapora itiraz söz konusu olabilir, eksik husus kalmış olabilir. Yani, evet, Ankara, İzmir görevini tam yapıyor olabilir ama başka illerde de şimdi, 81 vilayette, belki de ilçelerde ileride bunlar çoğalacak. Şimdi, bu adli raporlara itiraz söz konusu olabilir, adli görüşme tutanaklarında çelişkiler yakalar sanık avukatları, hatta o raporlara aykırı, üniversitelerden daha yetkin uzmanlardan, Türkiye’nin en ünlü profesörlerinden o adli görüşme tutanağının tam aksine raporlar çıkar, dosyaya koyabilir. Bu durumda bunlarla karşılaşıldı mı, böyle bir şey oldu mu? Olmuşsa tekrar muayeneye mi geliyor çocuk, yeniden ifade almak gerekiyorsa yeniden ifade mi alınıyor, ne yapıyorsunuz öyle bir durumda?

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Şimdi, Sayın Başkanım, özellikle, rapordan kastınız, anladığım kadarıyla, buradaki tıp doktorlarının...

BAŞKAN – Şu da olabilir, benim rapordan kastım, adli görüşme tutanağı var, burada şu yok, sadece sosyal hizmet uzmanı ya da hemşire ya da psikolog...

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Ama tutanakta savcının imzası da oluyor ya.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Adli görüşme ve değerlendirme...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 24

BAŞKAN – Adli görüşmede, orada bir hukukçu yok, yani sadece diğer uzmanlar var ya da adli tıp uzmanının adli muayenesine itiraz olabilir. Bu da önemli. Yani, bu durumlarda ne yapıyoruz?

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Sayın Başkanım, özellikle, ben, tabii, kendi pratik uygulamamız anlamında, tıp doktorlarının bu konuda tıbbi raporlarına bir itiraz vakasıyla karşılaşmadık ama neyle karşılaştık? İfade tutanaklarında bazı ifadelerin eksik geçirildiğine ilişkin, yazılı olmasa bile mahkeme aşamasında birtakım itirazlarının yapıldığını, yapılabildiğini, bunun da dosyada bir örneği bulunan görüntü kayıtlarının yeniden incelenmesiyle zaten ortadan kaldırılabileceği, ilgili mahkeme tarafından. Çünkü burada, ifade tutanağında çocukla belki üç buçuk, dört saat –kendi katıldığım bir şeyde ekstrem bir örnek olduğu için söylüyorum- süren bir görüşmenin tutanağını belli bir şekilde dosyaya yansıtmanız için özet bilgiler geçiyorsunuz ve tutanağın üzerine “Özetle” diye zaten belirtiyoruz. Tabii, burada, gerek görüldüğünde mahkeme o görüntü ve ses kaydını izleyerek o konuda bir çelişki olup olmadığını, o konuda bir itirazın giderilmesi hususunda gayet rahat kullanabiliyor. Onun dışında...

BAŞKAN – Burada mağdur da itiraz edebilir çünkü “10 vakadan 1 tanesi cinsel saldırı değil.” dediniz, yani “Adli muayeneden sonra olmadığına kanaat getirdik.” dediniz. Burada mağdur da itiraz edebilir.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Onunla ilgili kanaat, tabii, bunlar...

BAŞKAN – İtiraz ettiğinde, muayene nereye gidiyor? Aynı doktor yapmayacak. O zaman tekrar...

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Hayır, onunla ilgili zaten eğer şey varsa, bizim adli tıp şubesinin raporuna ilişkinse en yakın bir hastaneye, hatta ve hatta olmazsa bir üniversite hastanesine, hatta ve hatta dosya üzerinden ya da ilgilinin gönderilmesiyle en üst kuruluş olarak itirazların değerlendirilebileceği sistemde adli ve hukuki imkânlar var.

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Kendi istatistiki verilerimizden yola çıkarak çok küçük bir paylaşımda bulunmak istiyorum: İlk dört aylık periyot içerisinde, 2016’da 439 tane vaka değerlendirildi. Bu vakaların hepsini tabii ki sayın savcılarım, birlikte çalıştığımız savcılar takip etmiyorlar, dosyayı takip eden başka savcılar da olabiliyor. Eğer ek ifadede bulunmak istediğini bildiriyorsa çocuk ya da ifadeyle ilgili bir değişikliğe gitmek istiyorsa bununla da gelen dosyalarımız oluyor. Bu 439 dosyanın 19 tanesi bu şekilde ifade değişikliği ya da ek...

BAŞKAN – Vazgeçtiler değil mi genelde? Değiştirdiler mi ifadelerini?

ÇOCUK VE ERGEN PSİKİYATRİSİ UZMAN DOKTORU SAMİYE ÇİLEM BİLGİNER – Vazgeçme, değiştirmeler ya da ek ifadeler. Bazı sorular atlanmış oluyor, o zaman savcının bu tür bir talimatı oluyor, “Bu da sorulsun.” ya da “Buda yapılsın.” gibi. Yanlış değilim, değil mi savcım?

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Tabii, insani bir işlem yapıyoruz,atlanma da mutlaka olabilir. Onun dışında, çocukların nedenlerini tam olarak değerlendiremediğimiz, o konuda tam bir tespit yapamadığımız şekilde 180 derece farklı anlatımları da olabiliyor. O nedenle, biz müdahale etmeden hangi fotoğraf konuluyorsa o fotoğrafı çekip dosya içerisinde tartışmak istiyoruz çünkü bir ifadeyle diğer ifadesi arasında 180 dereceye varan farklılıklar olabiliyor. O nedenle, işte, şüpheden sanık yararlanır kaidesiyle birlikte o da uygulamanın bir gerçeği.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Bu, 180 derece ifadenin değişmesi önemli bir gözlem. Ben tam olarak neyi kast ettiğinizi anlayamadım.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Yani özelde ben...

FATMA BENLİ (İstanbul) – Şimdi bunu neden soruyorum? Zaten çocuğun ifadesini tek bir defa almasını biliyoruz. Eğer böyle bir durum söz konusuysa o zaman tek bir ifadenin alınması mı hataya sebebiyet veriyor? Yani bu zaten çok cüzi bir rakam.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Şimdi, tabii, Sayın Vekilim, bizim, burada, en önemli delil dediğimiz mağdur beyanı yanında hukuken bir kesin sonuca ulaşabilmemiz için diğer delillerle, maddi delillerle bunu desteklememiz lazım.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Olay anında gelmezse zaten fiziksel delil çok azdır.

BAŞKAN – Desteklenmediğinde kanunun “zorunlu hâller” kısmına girer, değil mi? Tekrar ifade alınabilir.

ANKARA ADLİYESİ AYRIMCILIK VE CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR BÜROSU CUMHURİYET SAVCISI ATILLA CEYLAN – Yani, o, tabii, mahkemenin değerlendirmesi. Mümkün olduğu kadar diğer delillerle desteklememiz lazım ama mesela, bir ensestle ilgili bir ifade verip de daha sonra, burada yerleştikten sonra “Ben ifademı değiştirmek istiyorum.” diye ikinci ifadesinde “Ben, o andaki, ebeveynimin arkadaşlarımla ilişkilerime yönelik müdahalesi nedeniyle böyle bir ifade veriyorum.” dediği birtakım gerçekler var. Tabii, bunun hangisinin gerçek olduğuna ilişkin değerlendirmeyi de biz yapıyoruz. Hangisi doğrudur diye bir genelleme şu anda yapamıyoruz ama her dosyanın kendi durumuna göre bazen birinci ifadesi, bazen ikinci ifadesini esas alarak o konuda hukuki süreci devam ettiriyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 25

KAMU SAĞLIK TESİSLERİ RUHSATLANDIRMA DAİRE BAŞKANI MELEK OKTAR – Sayın Başkanım, uzman sayılarıyla ilgili bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Diğer sunumu da alalım, sonra belki o sunum içerisinde yer alan bir şeydir.

KAMU SAĞLIK TESİSLERİ RUHSATLANDIRMA DAİRE BAŞKANI MELEK OKTAR – Sadece sayı söyleyeceğim.

BAŞKAN – Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çocuk ve Ergen Sağlığı Daire Başkanlığından Doktor Olcay Peri...

Siz aynı şeyden değilsiniz, değil mi?

KAMU SAĞLIK TESİSLERİ RUHSATLANDIRMA DAİRE BAŞKANI MELEK OKTAR – Yok, değiliz.

BAŞKAN – Buyurun, siz Daire Başkanısınız, değil mi?

KRONİK HASTALIKLAR-YAŞLI SAĞLIĞI VE ÖZÜRLÜLER DAİRE BAŞKANI DR. BANU EKİNCİ – Sayın Başkanım, ben Türkiye Halk Sağlığı Kurumundan Kronik Hastalıklar, Yaşlı Sağlığı ve Özürlüler Daire Başkanım. Ruhsal Daire Başkanımız şehir dışında olduğu için ona vekâleten geldim.

Çalışmaları ortak hazırlıyoruz. Ağırlıklı olarak bizim işimiz eğitim koordinasyonu. Bu nedenle ilave bir sunum yapma ihtiyacımız fiilen ortadan kalkmış durumda. Söyleyeceğimiz her şey söylendi.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sizin söylemek istediğiniz şey nedir?

KAMU SAĞLIK TESİSLERİ RUHSATLANDIRMA DAİRE BAŞKANI MELEK OKTAR – Ben, bizim Genel Müdürlüğümüzde Sağlık İnsangücü Planlama Dairesi var, çocuk psikiyatrisi uzman sayılarını istedim arkadaşımından. Sağlık Bakanlığında 158, üniversitede 117, özel de 46 olmak üzere toplam 321 çocuk psikiyatrisi uzmanı olduğunu söyledim.

TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU FİNANSAL ANALİZ VE GERİ ÖDEME DAİRE BAŞKANI SELİM BENER – Efendim, ben de katkıda bulunmak istiyorum bugün konuşulanlar çerçevesinde.

İsmim Selim Bener, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunda Finansal Analiz ve Geri Ödeme Daire Başkanım, o şekilde ifade edeyim.

Şimdi, o kadar psikolojik, sosyal ve hukuki boyutlar konuşuldu. Belki benim söyleyeceklerimin onların yanında hiçbir değeri yok, ancak farkında olunması açısından söylüyorum: Maliyet çalışmasını ben yaptım ve tesis düzeyinde de Yenimahalle hastanemi zi seçtik. 2014 yılının verilerini içeriyor ve o dönem 40 milyon civarında gideri varken bunun 1 milyon lirası ÇİM için yapmış olduğumuz harcamalar. Yani fiilî tam maliyet dediğimiz maliyet muhasebesi çerçevesinde gerçek maliyeti ve bunun da yaklaşık yüzde 80'ini personel giderleri oluşturuyor, özellikle hekimlik giderlerimiz ve dışarıdan sağlanan fayda maliyetleri dediğimiz yemek, temizlik, güvenlik, onları da koyduğumuz zaman yüzde 95'ine geliyor. Bunun yüzde 50'sinin devlet memurlarına verilen, işte, genel bütçe maaşları olduğunu düşünecek olursak en kötü ihtimalle Yenimahalle hastanesi gibi bir merkezimiz 500 bin lira civarında kendi bütçesinden bir harcama gerçekleştirmiş oluyor. Yani 500 bin lira genel için çok çok küçük olabilir ancak tesis düzeyinde düşündüğümüz takdirde, önemli bir yekûna da denk gelebilir. Bugün 27 tane merkezimiz var dedik, işte, toplam 970 bin liradan hesaplırsak ortada ya da kişi başına hesapladım, 850 lira ki bunun içerisinde teklifler yok, yaklaşık 20 bin vakadan bahsettik, çarptığımız zaman hemen hemen aynısına denk gelmiş olur.

Gerçekten ödeme açısından SUT'a baktığımız zaman, aile görüşmesinin 9 lira olduğunu görüyoruz yani 18 puan ya da adli raporlara baktığımız zaman, kamu sağlık hizmetleri satış tarifesinde 100 lira olduğunu görüyoruz. Yani öyle bir yük yüklemiş oluyoruz ki bu merkezleri açtığımız, gerçekten ekstra gayretle eklemiş olduğumuz merkezlerimizden kendi performansları, hekim olabilir, kurum yönetimi ya da kurum performansı açısından değerlendirdiğimiz takdirde negatif bir durum ortaya çıkartmış olabiliyoruz.

Şöyle bir şey olabilir mi diye düşünüyorum: İşte, 850 lira bir maliyetimiz vardı, yarısını genel bütçeden aldığımızı düşünecek olursak vaka başı toplam 20 bin tane, bize çok ciddi bir yükü olmaz, 500 lira gibi bir rakam belirlenip de aylık ya da yıllık olarak ilgili merkezlerimizin bulunduğu yerlere kaynak aktarılmış olsa, karşılığı konulmuş olsa çok daha fazla sahiplenilir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Maliye Bakanlığında kimse yok burada şimdi, onu iletiriz, raporumuza yazarız.

Yani bu işler parayla ölçülecek işler değil. Çocuklarımız için her şey...

TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU FİNANSAL ANALİZ VE GERİ ÖDEME DAİRE BAŞKANI SELİM BENER – Asla değil.

BAŞKAN – Çok önemli bir hususa değindiniz, onu da biz raporumuza aktarırız.

TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU FİNANSAL ANALİZ VE GERİ ÖDEME DAİRE BAŞKANI SELİM BENER – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

İzmir gene bir şey söyleyecek, buyurun.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Hem dediğim gibi... Evet, gerçekten her şey para değil ama merkezlerin işlerinin yürütülmesinde gerçekten çok büyük sıkıntı yaşıyoruz çocuk izlem merkezlerinin...

BAŞKAN – Sayın Bakanımız İzmirli.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 26

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Hem o, hem de Sağlık Bakanımız çocuk hekimi. Biz hani Sağlık Bakanımızın da çocuk hekimi olmasıyla daha hani ÇİM'lerin de hızlanacağını düşünüyoruz açıkçası.

BAŞKAN – İnşallah.

İZMİR ÇİM SORUMLU HEKİMİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI UZMANI DR. ÖZLEM BAĞ – Ben şeyden bahsedecektim. Hem mali şey olması gerçekten ÇİM'lerin hani hastane yönetimleri gözünde değerini çok artıracaktır hem de başka bir şey daha vurgulamak istiyorum: Hani bu amaçlarımızdan biri, biliyorsunuz, çoklu ifadeyi teke indirmek dedik. Ama bizim şu anda başarabildiğimiz tek şey en iyi ihtimalle soruşturma sürecini de teke indirmek. Hani kovuşturma ayrı bir süreç ve hiçbir mahkeme şu anda CD'leri açıp izlemiyor, direkt çocuklarla bire bir eski usul görüşme yapıyor. Ancak çok duyarlı, ne bileyim, bir savcının, merkezde çalışan... Çok kişisel ilişkilerle böyle şeyler başarabiliyor. Mahkemeler aynı eski usulle... Yani en iyi ihtimalle 2'ye indirmiş durumdayız. Kovuşturma aşamasında ÇİM'lerin hiçbir işlerliği yok şu anda, mahkemeler eski usul devam ediyor.

BAŞKAN – Yani o usul değişecek çünkü Mağdur Hakları Daire Başkanlığı da hani yeni oluştu Adalet Bakanlığında. Artık yeni sürece herkes adapte olacak inşallah.

Buyurun Başkanım.

KAMU HASTANELERİ KURUMU MÜŞTEREK SAĞLIK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI EMRE AYTEKİN – Başkanım bu ÇİM'in kuruluşuyla ilgili daha önce görev yapan hekimimiz çocuk hekimiydi. Yani kuruluş ve eğitim ve diğer süreçler onun koordinasyonu ile yürütüldü. O noktada, çocuk psikiyatristi olursa iyi bir şey ama olmaması bu çocuk izlem merkezinin işleyişini aksatacak bir şey değil. Konsültasyonla o hizmetler sürdürülüyor. Biz sadece... Bu alanda yani çocuklara yönelik birçok gene sunulması gereken hizmetler var. Psikiyatri alanında sunulması gereken birçok hizmetler var yani çocuk psikiyatristlerinin, psikologların, sosyal çalışmacıların yürüttüğü birçok alanlar var. Yani o noktadan elimizdeki bu zor yetişen insan kaynağını etkin ve verimli kullanmamız lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Olca Bey, sizin söylemek istediğiniz bir şey var mı?

TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU ÇOCUK VE ERGEN SAĞLIĞI DAİRE BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ DR. OLCAY PERİ – Sayın Başkanım, Daire Başkanım ifade etti, Emre Bey'in sunumu zaten kapsamlıydı. Hani biz faaliyetlerimizi de ortak yürütüyoruz.

BAŞKAN – Ayrıca buraya sunum yazılmış da, onun için dedim. Çünkü dağıtıldı. Daha farklı...

TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU ÇOCUK VE ERGEN SAĞLIĞI DAİRE BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ DR. OLCAY PERİ – Ayrıca sunum içeriğinde zaten Emre Bey'in anlattığı şeyler de vardı.

BAŞKAN – Evet, ilave edilecek husus...

TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU ÇOCUK VE ERGEN SAĞLIĞI DAİRE BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ DR. OLCAY PERİ – İlave edeceğim kısa bir şey, müsaade ederseniz buradan arz edebilirim.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU ÇOCUK VE ERGEN SAĞLIĞI DAİRE BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ DR. OLCAY PERİ – Koruyucu birinci basamak sağlık hizmetleri kapsamında Çocuğun Psikososyal Gelişimini Destekleme Programı yürütülüyor Daire Başkanlığımız tarafından. Bu program sağlıksız çocuğun gebelik döneminden başlayarak 6 yaşına kadar sağlıklı gelişimini, gelişmesini hem psikososyal hem sosyal hem de fiziksel boyutlarıyla ele alan ve değerlendiren, izleyen bir program. Bu program kapsamında riskler de değerlendiriliyor. Yani aile içinde beslenme eksikliği yaratacak boyutta yoksulluk ya da sosyoekonomik düşük durum ya da ihmal, istismar, ailede madde, alkol, sigara kullanımı gibi etkenler de sorgulanıyor, ailenin yapısı. Bu takiplerde risk belirlenen çocuklar ya da şüphesi olan çocuklar sık takibe alınıyor, risk belirlenen çocuklar da gerekli kurum ve kuruluşlara yönlendiriliyor.

Ek olarak bunu ifade edebiliriz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.

Toplantımızın sonuna geldik. Verimli bir çalışma gerçekleştirdik bugün Ankara Çocuk İzlem Merkezinde. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Yenimahalle Eğitim ve Araştırma Hastanesi heyeti bizi burada karşıladı.

Hastane yöneticimiz Profesör Doktor Doğan Ünal Bey'e, Başhekimimiz Doçent Doktor Gülten Kiyak'a, Başhekim Yardımcımız Yardımcı Doçent Doktor Atilla Çiftçi'ye çok teşekkür ediyorum. Yine, Çocuk İzlem Merkezinde Çocuk ve Ergen Psikiyatristi Uzmanı Doktor Samiye Çilem Bilginer'e çok teşekkür ediyoruz. İzmir ÇİM'e de çok teşekkür ediyoruz.

Çilem bu ÇİM'in kısa adı, öyle mi? Tam soy ismin de şeye uygun.

Sunum yapan Kamu Hastaneleri Kurumu Müşterek Sağlık Hizmetleri Daire Başkanımız Emre Aytekin'e teşekkür ederiz. Ankara Adliyesi Ayrımcılık ve Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar Bürosunda görevli cumhuriyet savcımız Atilla Ceylan'a ve yine Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Çocuk ve Ergen Sağlığı Daire Başkanı Doktor Olca Peri'ye, yine Sağlık Bakanlığında daire başkanlarımız, buraya yazılmamış ama isimleriniz, sizler ifade ettiniz, konuşmalar tutanaklara geçti; sizlere de çok teşekkür ediyorum. Değerli uzmanlarımıza teşekkür ediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10/123)

Tarih :26/05/2016 Saat : Kayıt: Araştırma ÇİM Stenograf : Uzman :

Sayfa: 27

Komisyonumuz çalışmalarına haftaya da devam edecek. Haftaya programımıza Çocuk İhmalini ve İstismarını Önleme Derneği Başkanı Bahar Gökler, Çocuk ve Ergen Psikiyatristi Derneği Eski Başkanı Profesör Doktor Füsun Çuhadaroğlu ve Millî Eğitim Bakanlığı yetkililerini dinleyeceğiz. Daha sonraki programlarımızda da...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Karaman'ı da netleştirelim.

BAŞKAN – Karaman'la ilgili programı netleştireceğiz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Yani cuma, cumartesi uygun...

BAŞKAN – Bu arada Komisyon üyelerimizin tarih noktasında birtakım talepleri var. Yani bütün Komisyon üyelerimizin katılabileceği bir tarih olursa çok daha iyi olur. Şu tarihte olsun, bu tarihte olsun diye bireysel talepler geliyor. O noktada uygun bir tarihi belirleyeceğiz ve Karaman'daki incelemelerimizi de inşallah yapacağız. Sadece Karaman değil, belki farklı bir çocuk izlem merkezi de tekrar ihtiyaç olabilir mi, bilmiyoruz ama burada ana hatlarıyla işleyiş görmüş olduk.

Çocuk cezaevleri gideceğimiz yerler, yine, Aile Bakanlığına bağlı çocuk evleri, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yurtlar...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Şimdi, Başkanım, şöyle: Çocuk izlem merkezlerine gidelim de... Hani bizim çıkış noktamız, asıl amacımız önlemek ya...

BAŞKAN – Bizim Karaman'la ilgili... Nurhayat Hanım, bakın, bizim bu Komisyonumuzun başlangıçtan bu yana, özellikle çocuk konusunda hassas olduğunu söyledik. Yani burada çocuk istismarını en aza ülkemiz indirebilirse ve bunda da şu Komisyonun payı olacaksa gerçekten bundan daha güzel bir iş olabilir mi, bundan daha hayırlı bir iş olabilir mi, olamaz. O nedenle Karaman'daki olayla ilgili; siz, muhalefet partisi üyelerimiz, kimlerle görüşülmesini istiyorsanız o kişilerle uygun yerde görüşeceğiz. Sadece, uzmanlarımız şunu dediler: Çocuklarla ve aileleriyle görüşmeyin. Onun dışında kiminle görüşülmesi gerekiyorsa, ilgili, sorumlu; bu anlamda...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Çocuklarla görüşen öğretmenler var denmişti, onlarla görüşürüz.

BAŞKAN – O öğretmenlerle görüşürüz, rehberlerle görüşürüz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – İl Millî Eğitim Müdürüyle görüşürüz.

BAŞKAN – Yani olayın tüm boyutlarını açıklığa kavuşturun diye Meclis bize bir görev vermiş mi, vermiş. Bu görevi en iyi şekilde yapmanın gayreti içerisinde olacağız. Sadece Karaman değil, farklı yerleri de ziyaret edebiliriz. Çünkü çalışma noktasında yeterli süremiz de var bizim. Yani Meclisin tatile girmesine kadar biz bu ziyaretlerimizi de dinlemelerimizi de yapabiliriz. Bir taraftan da zaten uzmanlarımız toplantılarımızı takip ediyorlar. Her biri burada bir teklif ortaya çıktığında, "Evet, bu önemli." dediğimiz anda o arkadaşlarımız notlarını alıyorlar ve rapor oluşturulurken o noktalar hep dikkate alınacak ve gerek bürokratlarımızdan gerek akademisyenlerimizden gerekse Komisyon üyelerinden gelen teklifler, hepsi tek tek not alınıyor ve bu anlamda da rapor gerçekten önemli bir kaynak olacak. Hem uygulayıcılar için hem de Mecliste yapacağımız yasal düzenlemelerin altyapısı anlamında da rapor önemli.

Yerinde incelemeleri önemsiyoruz. Bugün nasıl birçoğumuz çocuk izlem merkezinin sadece ismini ya duyduk ya duymadık ama bugün bizzat orada neler yapıldığını görmüş olduk. Yani yerinde incelemenin önemine biz de inanıyoruz. İnşallah bu incelemelerimizi yapacağız.

Ben hepinize çok çok teşekkür ediyorum.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, biz de aynı şeyi söylüyoruz zaten. Yerinde görelim ama hani bir ÇİM daha görebiliriz dediniz de o yüzden itiraz ettim. Yani ÇİM'ler çok önemli, gerçekten gördük, çok değerli ama buraya olay olduktan sonra geliyor yani olay sonrası süreç bu. Biz istiyoruz ki hiç böyle olaylar yaşanmasın. Yaşanmaması için ne yapmak gerekiyorsa onu tespit edelim, onu önerelim.

BAŞKAN – Çok doğru, zaten mesele o. Yani olay öncesi alınacak tedbirler; bu konuda zaten ilgilileri dinliyoruz, daha da dinlemeye devam edeceğiz. Olduktan sonra çocukların mağdur olmaması için neler yapılır. Bir de işin hukuki boyutu; şüphelinin, sanığın cezalandırılmasıyla ilgili boyut var. Tüm boyutlarıyla bu konuyu inceleyeceğiz, bizim görevimiz bu. İnşallah o hassasiyetleriniz dikkate alınacak.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Erken yaş evliliklerinin çok görüldüğü bölgeye de gidip inceleme yapsak, bence o da iyi olacaktır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Araştırma raporları vardı, onları inceleyeceğiz.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Bölgeye de gidelim, bölgede de bence...

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Çarşamba günkü tarihi konuşalım.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 14.00